

§ 12 godkendelse
til svineproduktion på
Sdr. Hallundbjerg
beliggende

**Røgelhedevej 72,
9700 Brønderslev**

REGISTERINGSBLAD

Titel: § 12 godkendelse til svineproduktion på Sdr. Hallundbjerg, Røgelhedevej 72, 9700 Brønderslev.

Dato: 20. april 2010

Virksomhedens navn: Sdr. Hallundbjerg

CVR-nr: 74618219

CHR-nr.: 64793

Matr.nr.	ejerlav
4p	Hallund By, Hallund
1b	Korslund, Hellevad
5g	Røgelhede By, Hellevad
4i	Hallund By, Hallund
12l	Hallund By, Hallund
14a	Hallund By, Hallund
14n	Hallund By, Hallund

Ejendomsnummer: 8100004428

Adresse: Røgelhedevej 72, 9700 Brønderslev

Virksomheds ejer: Flemming Kristensen

Ansøger: LandboNord på vegne af Flemming Kristensen

Konsulent: LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev, Jetter Vestergaard – jve@landboNord.dk

Tilsynsmyndighed: Brønderslev Kommune

KOPI MED KORTBILAG SENDT TIL

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Ejer: Flemming Kristensen, Røgelhedevej 97, 9700 Brønderslev
- Miljøministeren: Miljøcenter Aalborg, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Ø, e-mail: post@aal.mim.dk.
- Sundhedsstyrelsen: Embedslægeinstitutionen Nord, Vesterbro 81 B, Postboks 1826, 9100 Aalborg, e-mail: nord@sst.dk.
- Søren Buus og Helle Thing Andersen, Steffenhøj 160, 9700 Brønderslev
- Hans Henrik Thomsen, Røgelhedevej 55, 9700 Brønderslev.

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V, e-mail: mail@fiskeriforening.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Kirkedalsvej 4, Vedslet, 9732 Hovedgård, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 København V, e-mail: ae@aeraadet.dk.
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, postbox 2188, 1017 København K, e-mail: fbr@fbr.dk.

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- DN Brønderslev Dronninglund, Lars Schønberg-Hemme, e-mail: dn@koushede.dk
- DOF Nordjylland, Vagn Gjerløv, Skovtoften 38, 9700 Brønderslev, e-mail: broenderslev@dof.dk.
- Danmarks Sportsfiskerforbund Miljøkoordinator: Per Michael Sonnesen, Asgård 48, 9700 Brønderslev – e-mail: per.sonne@mail.tele.dk.
- Formand for Voer Å Sportsfiskerforening e-mail: Steen@voeraa.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk.
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dn@dn.dk.
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: jkt@sportsfiskerforbundet.dk.

Andre:

- LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev. Att.: Jette Vestergaard jve@landboNord.dk
- Vendsyssel Historiske Museum e-mail: oldtid@vhm.dk
- Lejer på ejendommen: Rolf Jacobsen, Røgelhedevej 72, Hallund, 9700 Brønderslev

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	GENERELT	5
1.1	Resumé og samlet vurdering	5
1.2	Meddelelse om godkendelse.....	8
1.3	Offentliggørelse og klagevejledning	8
1.4	Tidligere meddelte afgørelser	9
1.5	Aktindsigt.....	10
1.6	Tilsyn med husdyrbruget.....	10
2.	BRØNDERSLEV KOMMUNES VILKÅR, BESKRIVELSE OG VURDERING	10
2.1	Vilkår – Generelle forhold.....	10
2.2	Vilkår - Husdyrbrugets anlæg, indretning og drift	11
2.3	Vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager.....	18
2.4	Vilkår - opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	22
2.5	Vilkår – udbringning af husdyrgødning.....	23
2.6	Vilkår – Overfladevand og grundvand.....	24
2.6	Vilkår - Bedst tilgængelig teknik, BAT.....	26
2.7	Vilkår – Egenkontrol	30

BILAG

Bilag 1:	Beliggenhed
Bilag 2:	Udbringningsarealer (egne)
Bilag 3:	Situationsplan over dyreholdets indretning
Bilag 4:	Oversigt § 3
Bilag 5:	§ 7 arealer/natur samt bræmmer/beskyttet vandløb
Bilag 6:	Lugtgenegrænse
Bilag 7:	Fosfor
Bilag 8:	Grundvand – drikkevandsinteresser, indvindingsoplande til vandværker o.l.
Bilag 9:	Nitratklasse
Bilag 10:	Transportbilag
Bilag 11:	Beredskabsplan inkl. kortbilag
Bilag 12:	Bemærkninger fra Danmarks Sportsfiskerforbund
Bilag 13:	Bemærkninger fra DOF

1. GENERELT

LandboNord har på vegne af Flemming Kristensen søgt Brønderslev Kommune om tilladelse til at udvide svineproduktionen beliggende på Røgelhedevej 72, 9700 Brønderslev jf. § 12 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. Udvidelsen af besætningen sker i eksisterende bygninger, hvor stalden ombygges fra dybstrøelsesstald til stald med delvis spaltegulv 25 – 49% fastgulv. Der skal desuden etableres en pumpebrønd til overpumpning af gylle i trykledning til Røgelhedevej 97, hvor der også bygges en 2.600 m³ gyllebeholder med fast overdækning.

Ansøgningen er modtaget via det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk den 21. december 2007 skema nr. 6206, version 5, beregningsgrundlag 10-2007A.

Ansøgningen bygger på oplysningskrav ved ansøgning om godkendelse af husdyrbrug:

- Lov. nr. 1572 af 20/12/2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Bekendtgørelse nr. 294 af 31/03/2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (med senere ændringer).

Den ansøgte udvidelse er fra 192,62 til 326,19 DE (dyreenheder), idet der sker en udvidelse af slagtesvineproduktionen i henhold til tabel 1.

Tabel 1 oversigt over dyresammensætning i nudrift og ansøgt drift.

Husdyrholdets sammensætning	Nudrift		Ansøgt	
	Antal	DE	antal	DE
Slagtesvin	7.500	192,62	12.000	326,19
I alt		192,62		326,19

Der er tale om en eksisterende bedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Nærmeste by, Klokkerholm ligger ca. 2400 meter syd sydøst for ejendommen, nærmeste samlet bebyggelse ligger 1450 meter vest for ejendommen og nærmeste nabo uden landbrugspligt er Hallundkær 2 som ligger 630 meter fra ejendommen.

Landbrugets mest betydende indvirkning på omgivelserne vedrører lugt og ammoniakfordampning fra stalde og i mindre grad fra opbevaringsanlæg samt fra udbringning af næringsstofferne kvælstof og fosfor med gyllen, derudover kan der forekomme støj fra maskiner og køretøjer.

Projektet og dets indvirkning på miljø og omgivelserne er beskrevet i godkendelsesmateriale. Heraf fremgår bl.a., at

- ammoniakfordampningen fra stald og lager samt udbringning af gylle ikke antages at give anledning til uacceptabel påvirkning af beskyttet natur i bedriftens omgivelser.
- lugt-, støj- og transportbelastningen vurderes ikke at give anledning til, at der bør gælde andre vilkår end det, der er en normal del af en miljøgodkendelse på dette område.

1.1 Resumé og samlet vurdering

Flemming Kristensen ønsker at udvide sin svineproduktion beliggende på Sdr. Hallundbjerg, Røgelhedevej 72. Udvidelsen af besætningen sker i eksisterende bygninger alene ved udskiftning af inventar, så det passer til slagtesvin. Der skal desuden etableres en pumpebrønd til overpumpning af gylle i trykledning til Røgelhedevej 97, hvor der også bygges en 2.600 m³ gyllebeholder med fast overdækning.

Ejendommens samlede udspretningsareal er oplyst til 286,64 ha. Der foreligger ikke gylleaftaler med andre bedrifter.

Der er beregnet lugtgeneafstande for enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone. De beregnede geneafstande overholder beskyttelsesniveauet fastsat i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den samlede emission af ammoniak i ansøgt drift er på 4.714,09 kg N/år, heraf en mer-emission på 1.125,34 kg N/år. Kravet om 15 % reduktion af NH₃ tab fra stald og lager (i forhold til referencestaldsystem 2005/2006) er opfyldt ved de valgte staldsystemer. Bedriften udleder 18 kg N/år mindre end reglerne foreskriver. Husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (dvs. etableringer, udvidelser og ændringer) udgør 4.211,30 kg N/år – dvs. emissionen fra de staldafsnit, der er ændrede og som derfor er omfattet af reduktionskravet på 15 %.

Det er undersøgt, hvilke beskyttede naturarealer der ligger i nærheden af anlægget, og Brønderslev Kommune vurderer ud fra beregninger af luftbåret kvælstof til de givne naturarealer, der er lavet indenfor ca. 760 til 940 m afstand fra bedriftens stald og lager, at der ikke skal stilles yderligere krav om reduktion af luftbåret kvælstof fra stald og lager. Grundlaget for dette er at tålegrensen for de enkelte naturarealer ikke vurderes at blive overskredet væsentligt med husdyrproduktionen. Der er foretaget besigtigelse af naturarealerne med henblik på at fastsætte tålegrenser.

Der anvendes sædskifte S4 på arealerne.

Hele udbringningsarealet ligger i opland til natura 2000 vandområder overbelastet med fosfor, men de ligger udenfor fosforklasse II (lavbundsareal der er okkerklasse 2 eller derover), så der er ikke krav om fosforregulering på arealerne.

Alle arealerne ligger i nitratklasse 2 og dermed er der krav om reduktion af udvaskningen i forhold til 100 % niveauet, således at udvaskningen skal svare til højst 0,91 DE/ha/år, hvilket er overholdt. Kravet til reduceret husdyrtryk er opfyldt ved ekstra efterafgrøder (3,1 %).

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder.

På baggrund af ansøgningsmaterialet samt Brønderslev Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har Brønderslev Kommune vurderet, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Brønderslev Kommunes opfattelse at:

- driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- bedriften drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT),
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne i Husdyrloven, hvorfor Brønderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse til bedriften på en række vilkår.

Kommentarer til udvidelsen

I for-offentlighedsfasen er der ikke kommet bemærkninger til udvidelsen.

Udkast til afgørelse er sendt i partshøring med en tidsfrist på 6 uger. Brønderslev Kommune har for praksis at høre interesseorganisationerne allerede i nabohøringsfasen. I perioden er der kommet bemærkninger fra:

- Danmarks sportsfiskerforbund omkring bræmmer (Bilag 12) – Bemærkninger taget til efterretning, og teksten ændret.

- Dansk Ornitologisk Forening (DOF) – Lokalafdeling Nordjylland (Bilag 13). – **Vask af maskiner:** Al vask af maskiner forgår på Røgelhedevej 97 på en befæstet plads med afløb til beholder, hvilket er i overensstemmelse med gældende retningslinjer.

DOF skriver, at det er BAT, at **overdække gyllebeholderen**. Det er også BAT at etablere et naturligt flydelag. I følge de oplysninger Brønderslev Kommune ligger inde med, er der ikke problemer med etablering af det naturlige flydelag på gyllebeholderen. Havde der f.eks. været naboklager over dette eller dette gentagne gange var konstateret på tilsyn, kunne Brønderslev Kommune kræve teltoverdækning af gyllebeholderen. På nuværende tidspunkt vurderes der ikke at være propornationalitet i at kræve en teltoverdækning til omkring 200.000 kr., da ammoniakkravet er overholdt.

Med hensyn til **BAT-niveau**, så foregår udvidelsen af svineholdet i eksisterende bygninger, hvor stalden ombygges fra dybstrøelsesstald til stald med delvis spaltegulv 25 – 49% fastgulv. I henhold til seneste miljøklagenævnets afgørelser er denne gulvtype BAT samt er der BAT-blad på gulvtypen.

DOF kommenterer på den **beredskabsplan**, som LandboNord har udfærdiget for bedriften. Brønderslev Kommune har vurderet pga. afstandene til grøfter/vandløb, søer mm., at gyllebeholderen ligger hensigtsmæssigt, og der ikke ville være nødvendigt at opføre en cementeret sikringsvold.

Merbelastning af Natura 2000 området i Limfjorden: Der sker ved udvidelsen og ombygningen et fald i udledning af nitrat til Limfjorden fra 67,7 kg N/ha/år til 62 kg N/ha/år, hvorfor kommunen har vurderet at udvidelsen ikke medføre en væsentlig påvirkning.

Total ammoniakdeposition til nærliggende overdrev og vandhul: Udvidelsen giver anledning til en merudledning på 0,1 kg N/ha/år til to overdrev i en afstand af ca. 800 m fra ejendommen og en merudledning til et vandhul på 0,3 kg N/ha/år. Kommunen følger husdyrlovens lovkrav og generelle anbefalinger mht. ammoniakreduktion (15% generel reduktion i dette tilfælde), særlige §7-arealer, samt at kommunalrådet kan vurdere at give afslag i tilfælde af særlige følsomme eller værdifulde naturområder. De vurderede arealer er ikke §7-arealer og kommunen har vurderet, at arealerne ikke udgør et særligt tilfælde, ligesom det ikke kan dokumenteres med sikkerhed at hhv. 0,1 og 0,3 kg i merdeposition kommer fra ejendommen selv ifølge Miljøstyrelsens DMU-notat. Kommunen vurderer derfor at der ikke er tale om et væsentligt merbidrag til de nævnte arealer.

Fastsættelse af tålegrænse på naturarealer: Kommunen følger de anbefalede tålegrænser og vurderer generelt at habitatnatur udgør den nedre ende af tålegrænseintervallet, mens almindelig §3-natur og næringsrige søer og moser ligger i den øverste halvdel af tålegrænseintervallet. Et surt overdrev med habitat-arter vurderes fx. at have en tålegrænse i intervallet 10-15 kg N/ha/år, mens et almindeligt §3-overdrev uden disse karakteristiske arter ligger i intervallet mellem 15-20 kg N/ha/år. fastsættelse af tålegrænse er generelt en skønssag i hvert enkelt tilfælde, og kan afhænge af enkelte næringsfølsomme arters tilstedeværelse eller fravær.

se <http://www.skovognatur.dk/Udgivelser/Tidligere/2003/ammoniakmanualen.htm>

Særlig sårbar §7 natur og habitat-natur i Nymølle Bæk: Kommunen har beregnet en merdeposition på 0,1 kg N/ha/år til nærmeste §7-areal, og husdyrlovens generelle krav på 0,7 kg N/ha/år er dermed overholdt. Kommunen har vurderet at totaldepositionen til nærmeste habitatområde ikke er målbart og dermed ikke kan siges at påvirke N2000-området.

Bemærkninger er blevet forelagt ansøger og ansøgers konsulent. De har ikke yderligere kommentarer til bemærkningerne.

1.2 Meddelelse om godkendelse

Nyetaablering, udvidelser eller ændring af husdyrbrug på mere end IPPC grænsen – i dette tilfælde mere end 250 DE - er omfattet af § 12 i husdyrloven¹.

Miljøgodkendelsen beskriver projektets fysiske udformning og rammer, reststoffer og emissioner, udbringningsarealernes indvirkning på natur, samt forholdet til de omgivelser, hvori anlægget placeres.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger, ansøgningsskema 6206 version 5 med supplerende oplysninger, udtrukket den 27. august 2009, meddeler Brønderslev Kommune hermed miljøgodkendelse til udvidelse og drift af ovennævnte husdyrbrug til 326,19 DE, på nedenstående vilkår. Godkendelsen er meddelt i medfør af § 12 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Det er endvidere Brønderslev Kommunes vurdering, at godkendelsen **ikke** vil medføre væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må således **ikke** ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af tilsynsmyndigheden.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Brønderslev Kommune den 20. april 2010

Julie Bastholm Olesen
Miljøingeniør

1.3 Offentliggørelse og klagevejledning

Der vil ske offentliggørelse af denne godkendelse i Østvendssyssel Avis og Oplandsavisen, den 20. april 2010. Godkendelsen vil endvidere ligge på Brønderslev Kommunes hjemmeside www.bronderslev.dk. Pligtmæssige adressater, jf. listen på side 3 vil få kopi af godkendelsen inkl. bilag tilsendt. Herudover vil godkendelsen kunne rekvireres i fotokopi hos Brønderslev Kommune.

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. **inden den 11. maj 2010** påklages til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV.

1 Lov nr. 1572 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Klageberettiget er ansøger, enhver med individuel, væsentlig interesse i sagens udfald samt visse nærmere angivne myndigheder og interesseorganisationer, jf. listen på side 3. Eventuel klage skal være skriftlig og indsendes til:

Brønderslev Kommune
Teknik og Miljø
Ny Rådhusplads 1
9700 Brønderslev

eller sendes via e-mail: raadhus@99454545.dk

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger, og evt. klage vil sammen med sagens akter blive videresendt til Miljøklagenævnet.

Opsættende virkning

Klage over godkendelsen har *ikke* opsættende virkning, hvorfor godkendelsen *på eget ansvar* kan udnyttes før klagefristen er udløbet. Hvis afgørelsen påklages, kan godkendelsen ligeledes udnyttes før end Miljøklagenævnet har truffet afgørelse – men på eget ansvar, hvilket er i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1.

Det kan oplyses, at Miljøklagenævnet ved sin behandling kan stadfæste, ændre eller ophæve tilladelsen.

Civil retssag

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Retsbeskyttelse

Med denne godkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse. Brønderslev Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år, og om nødvendigt meddele påbud eller forbud jf. Husdyrlovens § 40, stk. 2, bl.a. hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2017.

Det skal bemærkes at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

1.4 Tidligere meddelte afgørelser

Kommunen har ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget.

1.5 Aktindsigt

Der er adgang til aktindsigt i godkendelsessagen. Hvis husdyrbruget er pålagt egenkontrol, er der også adgang til aktindsigt i de resultater af egenkontrollen, som kommunen er i besiddelse af. Adgangen til aktindsigt - og de begrænsninger der er i adgangen til aktindsigt - følger af reglerne i offentlighedsloven, forvaltningsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

1.6 Tilsyn med husdyrbruget

Brønderslev Kommune fører i henhold til bestemmelserne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug tilsyn med, at godkendelsens vilkår overholdes.

I henhold til denne lovs § 71 har de af kommunen bemyndigede personer, hvis det skønnes nødvendigt, uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at udføre tilsyns- eller andre opgaver efter denne. Legitimation skal på forlangende forevises.

Tilsynets formål er, at kontrollere om husdyrbruget overholder de fastsatte vilkår, samt følge op på evt. naboklager over gener fra virksomhedens drift. Herudover skal tilsynet også have en forebyggende karakter, hvor der i tæt samarbejde med virksomheden tages stilling til løbende forbedringer af virksomhedens miljøforhold.

2. BRØNDERSLEV KOMMUNES VILKÅR, BESKRIVELSE OG VURDERING

2.1 Vilkår – Generelle forhold

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter (anlæg og dyrehold CHR nr. 64793) på ejendommen Røgelhedevej 72, 9700 Brønderslev, og samtlige arealer under CVR.nr. 74 61 82 19, matr. nr. 4p, 4i, 12l, 14a og 14n Hallund By, Hallund samt 1b, Korslund, Hellevad og 5g Røgelhede By, Hellevad (Beliggenhed og arealer fremgår af henholdsvis bilag 1 og bilag 2).
2. Landbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med godkendelsens krav og det i sagen oplyste, herunder oplysninger fremlagt af ansøger. (Situationsplan fremgår af bilag 3).
3. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser gældende for erhvervsmæssigt husdyrhold – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.
4. Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsarealer og lignende, før ændringen er godkendt af Brønderslev Kommune.
5. Godkendelsen er gældende fra den 20. april 2010.
6. Hvis det maksimalt godkendte produktionsomfang ikke er opnået senest 2 år efter meddelelsen af denne godkendelse bortfalder den del der ikke er udnyttet af miljøgodkendelsen.
7. Den, der er ansvarlig for landbruget, skal underrette kommunen, før landbruget:
 - helt eller delvist skifter driftsherre, herunder når landbruget helt eller delvist overdrages, udlejes eller bortforpagtes,
 - indstiller driften i en længere periode eller permanent, eller
 - genoptager driften efter den har været indstillet en længere periode, men dog mindre

end 3 år.

Godkendelse bortfalder senest, når driften har været indstillet i 3 på hinanden følgende år. Dette kan både være gældende for hele godkendelsen, samt godkendelse af enkelte aktiviteter på landbruget.

8. Ved landbrugets ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
 - Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. skal tømmes og rengøres. Hvis gyllebeholder afmeldes beholder skal den gøres uanvendelig inden førstkommande 1. januar.
 - Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.
 - Alle olietanke skal tømmes.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til Brønderslev Kommunes affaldsregulativer.
9. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsen og dens vilkår.
10. Der skal forefindes en beredskabsplan eller driftsforskrift på ejendommen.
 - Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.
 - Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.
11. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til:
 - Alarmcentralen, tlf.: 112.og efterfølgende straks at underrette:
 - Tilsynsmyndigheden, Brønderslev Kommune, tlf.: 99 45 45 45.

En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være kommunen i hænde senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, hvilke tiltag der er, eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidig forureningshændelser. Til de unormale driftssituationer henregnes i denne forbindelse udslip, svigt og momentane standsninger.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - Generelle forhold

Vilkårene er generelle vilkår fra lov og bekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, samt krav om beredskabsplan. Der er i forbindelse med ansøgning om udvidelse af dyreholdet indsendt en beredskabsplan, som ses i bilag 11.

2.2 Vilkår - Husdyrbrugets anlæg, indretning og drift

Vilkår – Dyrehold

12. Ejendommen tillades drevet med et dyrehold på maksimum 12.000 slagtesvin (30 – 105 kg) svarende til i alt 326,19 DE.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Dyrehold

Ejendommens dyrehold er i dag på 192,62 DE. I forbindelse med udvidelsen øges besætningens størrelse til 326,19 DE. Fordelingen i antal dyr for hver dyreart ses i tabel 2. Husdyrbrugets årlige dyrehold/produktion, er udregnet efter de gældende regler for beregning af dyreenheder iht. Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.²

Tabel 2. Dyreholdets sammensætning og antal

Dyreart	Nudrift		Ansøgt	
	Antal	DE	Antal	DE
Slagtesvin, dybstrøelse	7.500	192,62	0	0
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	0	0,00	12.000	326,19 30 – 105 kg

Udvidelsen af besætningen sker i eksisterende bygninger alene ved udskiftning af inventar, så det passer til slagtesvin. Der skal desuden etableres en pumpebrønd til overpumpning af gylle i trykledning til Røgelhedevej 97, hvor der også bygges en 2.600m³ gyllebeholder med overdækning. Udvidelsen af dyreholdet vil ske umiddelbart ved godkendelsens ikrafttræden. Alle stalde er tilsluttet bedriftens gylletanke (3 stk.).

Antallet af husdyr danner grundlag for alle øvrige beregninger til vurdering af husdyrbrugets påvirkninger af det omgivende miljø.

Vilkår – Råvarer, hjælpestoffer og opbevaring

13. Fodersiloer skal indrettes således at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.
14. Udendørs håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til saftafgivelse på jorden, eller støv- og lugtgener, der efter kommunens vurdering medfører gener for omgivelserne.
15. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).
16. Kemikalier til rengøring af stalde skal opbevares i et rum med afløb til gyllesystemet eller separat opsamlingsbeholder. Såfremt kemikalierne opbevares i et rum uden afløb, skal de placeres på en spildbakke.
17. Mærkater på rengøringsmidler og andre kemikaliedunke skal være synlige og læsbare.
18. Opbevaring af diesel- og fyringsolie skal ske i typegodkendte tanke og stå på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Alle installationer skal i øvrigt opfylde krav og gældende bestemmelser i bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipeline.
19. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

² Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006.

20. Virksomheden skal straks kontakte Brønderslev Kommune, hvis det bliver konstateret, eller der opstår mistanke om, at en olietank er utæt.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Råvarer og hjælpestoffer, olietanke

Udover staldanlæg er der fodersiloer, garage på Røgelhedevej 72. Stuehuset ligger nord for stalden og er lejet ud. 440 meter øst for stalden ligger 2 lader/maskinhuse og en gyllebeholder, her skal den nye overdækket gyllebeholder ligeledes etableres. På Røgelhedevej 97 ligger den sidste gyllebeholder. Der skal etableres en pumpeledning fra Røgelhedevej 72 til gyllebeholderne.

På ejendommen er en overjordisk olietank på 1.200 l fra 1997, som står ved garagen. Da der er god afstand til naboer vurderes, at der ikke vil være støvgener for omkringboende.

Ejendommen forsynes med vand fra privat boring på Engsigvej 153.

Tabel 3. Bedriftens forbrug af råvarer, energi og vand.

FORBRUG AF RÅVARER, ENERGI OG VAND (tons, m ³ , kg, l, kwt)			
Resurse	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (f.eks. tanktype, bygning og indretning)
Dieselolie til traktorer m.v.			Røgelhedevej 97
Smørelolie			Røgelhedevej 97
Halm til strøelse (minibig)	4.500	0	
Kunstgødning			
Indkøbt foder	1.500 t	2.400 t	Udendørs silo ved stald
Pesticider			Røgelhedevej 97
Kalk til desinfektion	750 kg	1.000 kg	Røgelhedevej 97
Elforbrug til lys opvarmning m.m.	100.000 kwt	175.000 kwt	
Drikkevand og vaskevand (drift)	Skøn 6.000m ³	Skøn 8.000m ³	Privat boring på Engsigvej 153
Halm til halm	200t	200t	Røgelhedevej 97 både fyr og halm

vilkår – Spildevand

21. Al vask af maskiner og lastbiler skal foregå på Røgelhedevej 97, hvor der er befæstet plads med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder. Indholdet af opsamlingsbeholderen kan bortskaffes ved udsprøjtning på mark.
22. Sanitært spildevand fra mandskabsrum skal ledes til særskilt spildevandsanlæg. Spildevandsanlægget skal være godkendt af Brønderslev Kommune.
23. Påfyldning og rengøring af marksprøjte skal på Røgelhedevej 97.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Spildevand

Det samlede forbrug af vand i produktionen vil efter udvidelse være ca. 8.000 m³/år.

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner, men al vask af maskiner foregår på Røgelhedevej 97.

Tagvand fra svinestalden ledes til nedsivning. Der skal afledes ca. 1.590 m³/år. Afløbsforhold er indtegnet på bilag 3.

Herudover vil der være sanitært spildevand, ca. 50 m³/år. Dette spildevand ledes til nedsivning via trixtank.

Vilkår – Affald

24.	Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning mm. Eventuelt spild på offentlige veje efter transporter i forbindelse med landbrugets drift skal fjernes snarest muligt.
25.	Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt og opbevares i lukket container eller lignende (større dyr under kadaverkappe), således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejvende dyr.
26.	Affald, herunder farligt affald (olie- og kemikalieaffald) skal opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med Brønderslev Kommunes affaldsregulativ.
27.	Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Brugte kanyler skal opbevares i en egnet brudsikker beholder.
28.	Olietromler mv. skal placeres på en fast, tæt bund med en opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Affald

Erhvervsaffald og farligt affald fra landbruget håndteres på følgende måde:

Tabel 4. affaldsfraktioner

Affaldsfraktion	Opbevaring	Modtager
Dagrenovation	Container	Kommunal ordning
Døde dyr	Afskærmet	DAKA
Landbrugsplast	Røgelhedevej 97	Kommunal ordning
Papir/nylonsække	-	-
Klinisk risikoaffald	Plastboks i forrum	Kommunal ordning
Emballage fra sprøjtemidler	Røgelhedevej 97	Kommunal ordning
Rester af sprøjtemidler	-	-
Spildolie	-	-
Oliefiltre	-	-
Akkumulatorer	-	-
Dæk	-	-
Jern/metal	-	-
Spraydåser 150 stk	Flyttes til Røgelhedevej 97	Kommunal ordning
Lysstofrør 30 stk	Flyttes til Røgelhedevej 97	Kommunal ordning
Elektronisk affald		

Ejendommens affald håndteres og bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer.

Døde dyr bortskaffes til Daka. Indtil afhentning sker opbevaring afskærmet jf. bilag 3. For at undgå, at der opstår uhygiejniske forhold, er der sat krav til at opbevaring af døde dyr skal foregå i lukket container eller lignende indtil bortskaffelse til autoriseret destruktionsanstalt.

Ønskes enkelte fraktioner afleveret til anden bortskaffelsesordning, skal der forinden gives dispensation fra Brønderslev Kommune. Derudover skal der på ejendommen føres registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler.

Vilkår– Støj, vibrationer, transport og lys

29. Husdyrbruget samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode:

Områdetype	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer)	Mandag-fredag kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7
	Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-22 (4 timer)		
		Søn- og helligdag kl. 7-22 (8 timer)		
	gennemsnit værdi over referencetids- rummet	gennemsnit værdi over referencetids- rummet	gennemsnit værdi over referencetids- rummet	Maksimal værdi
Det åbne land (inkl. lands- byer og landbrugsarealer)	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Jf. vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 fra november 1984.

Virksomhedens støjbidrag til et maksimalniveau i natperioden må ikke overskride 55 dB(A).

30. Landbruget skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkårene overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder generne væsentlige. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrke-målinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

31. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkåret ikke kan overholdes.

32. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbergningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.

33. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner i dagtimerne er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

34. Mellem solnedgang og solopgang skal porte holdes lukkede og andre staldåbninger afskærmes for at reducere lysgenerne for omkringboende, såfremt lyset er tændt. Portene kan dog åbnes kortvarigt ved ind- og udkørsel.

Støjkilder på ejendommen er ventilationsanlæg, højtryksrensere, foderanlæg, gyllepumper samt transporter til og fra ejendommen.

- Ventilationsanlæg har kontinuerlig drift alle døgnets timer. Der anvendes frekvens motor.
- Foderanlæg kontinuerlig drift i døgnet alle ugens dage.
- Staldene højtryksrenses hver 14. dag ved rengøring af stalde.
- Stationære støjkilder er placeret inde i bygningerne.
- Der må påregnes støj når dyrene flyttes mellem staldafsnittene og ved transport af grise til og fra ejendommen.
- Indblæsning af foder kan ligeledes give anledning til støj.
- Udpumpning af gylle fra stalden foregår ca. 1 timer hver 14. dag.

Der forventes ingen væsentlige vibrationsgener, idet der ikke er mange vibrationskilder på husdyrbruget. Det væsentligste er transporter, men det er ikke mere, end der normalt kan forventes fra et landbrug.

I tabel 6 ses antal transporter før og efter udvidelse.

Tabel 6. Antal transporter

Art	Antal/mængde pr år		Kapacitet pr transport		Antal transporter pr år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Salg af smågrise	7.500 stk.	12.000 stk.	288 stk.	235 stk.	26	52
Slagtesvin	7.500 stk.	12.000 stk.	144 stk.	230 stk.	52	52
Døde dyr	225 stk.	350 stk.	2-3	3-4	100	100
Indkøbt foder	1.500 t	2.400t	30t	30t	50	80
Gylle	0	6.079t				Pumpes til Røgelhedevej 97
Dybstrøelse	1.275t	-	12t	-	106	-
Halm fra mark	1.125t	200 – 300 t	8t	8t	145	35

Den interne transport på ejendommen er indrettet, så den giver minimum af gene for naboer. Ejendommens beliggenhed bevirker, at hovedparten af alle transporter sker ad offentlig vej. Gylletransporter er sæsonbetonet, mens øvrige transporter med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året.

Al transport til og fra bedriften sker via Røgelhedevej.

Det vurderes, at transporterne ikke vil være til gene for de omkringboende. Dog bør transport af gylle foregå på hverdage og i tidsrummet kl. 07 til kl. 18, hvilket vurderes at være i henhold til begrebet "godt landmandsskab".

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Antallet af transporter falder fra ca. 480 transporter i nudrift til ca. 320 transporter i ansøgt drift. Det skyldes blandt andet, at dyrene ikke længere går på dybstrøelse, i den forbindelse bruges ingen halm længere, hvilke spare 110 transporter. Ved det nye staldsystem kommer der gylle i stedet for dybstrøelse, og i den forbindelse skal der etableres en underjordisk trykledning til ny overdækket gyllebeholder.

Brønderslev Kommune vurderer, at antallet af transportere ikke vil indebære forøget gener for omkringboende.

Der er udendørs belysning rundt hele staldbygningen. Dette lys vurderes ikke at blive til gene for naboer.

Vilkår – Fluer og skadedyr

35. Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinierne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

36. Opbevaring af foder skal ske på en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Fluer og skadedyr

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse samt kommunens anvisninger.

Eventuelle flueproblemer bekæmpes med gyllefluer.

Der er aftale med autoriseret firma, der gennemgår ejendommen minimum 4 - 5 gange årligt og i øvrigt efter behov.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres jævnligt.

Vilkår - Lugt

37. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Beskrivelse og vurderinger for vilkår - Lugt

Der er tale om en eksisterende bedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Nærmeste by, Kløkkerholm ligger ca. 2.400 meter syd sydøst for ejendommen, nærmeste samlet bebyggelse Hallund ligger 940 meter vest for ejendommen og nærmeste nabo uden landbrugspligt er Hallundkær 2 som ligger 630 meter fra ejendommen.

Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i zonen skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Det er blevet oplyst, at der ikke er andre ejendomme med over 75 DE indenfor 300 meter til samlet bebyggelse og byzone eller indenfor 100 meter til enkelt bebyggelse.

I forbindelse med dyrehold og håndteringen af gødning herfra vil der altid forekomme lugt i form af lugtstoffer, som afgives sammen med fordampningen af ammoniak.

Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover arten, antallet, størrelsen samt sammensætningen af dyreholdet er det f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

For at begrænse ventilationsluftens lugtindhold er det vigtigt, at sikre en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange tilrettelægges, så dannelse af lugtende stoffer begrænses mest muligt, således at mindst mulig lugt bortventileres til det fri.

Det samlede lugtindtryk fra staldventilationen skyldes en lang række lugtintensive stoffer, som optræder i forskellige blandinger og i ret små mængder.

Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens gylletanke, forventes kun lugtbidrag fra gylletankene ved udkørsel. de 2 eksisterende gyllebeholdere er med naturligt flydelag, mens den nye gyllebeholder etableres med fast overdækning.

Ifølge Skov- og Naturstyrelsens lugtvejledning kan der beregnes en teoretisk geneafstand til nærmest nabo / beboelsesområde. Geneafstanden vil sige den afstand, der minimum bør være til nærmeste nabo / beboelsesområde, for at bedriftens produktion ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener.

Der skal anvendes to metoder til beregning af nødvendig geneafstand, både den nye lugtvejledning fra Skov- og Naturstyrelsen og FMK-modellen. Ved modellerne får man beregnet geneafstanden for 3 kategorier.

Ved FMK-modellen beregnes endvidere konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den vurderes at være til gene for omkringboende.

I ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk vælges den beregningsmodel, som giver den længste geneafstand – dvs. at hensynet til naboer derved vægtes højt. Lugtberegningen fremgår af tabel 7.

Tabel 7. Resultat af lugtberegning

Område type	Ny lugtvejledning Nudrift (meter)	Ny lugtvejledning Ansøgt (meter)	Faktisk afstand (meter)
Byzone		602,47	2.400
Samlet bebyggelse		452,47	940
Enkeltbolig		208,82	630

Dvs. at geneafstanden efter udvidelsen er kortere end den faktiske afstand. Udvidelsen overholder dermed de generelle afstandskrav. Lugtgenegrænserne ses i bilag 6.

Det vurderes således, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse, ligger uden for den beregnede geneafstand og der er stillet vilkår om, at kommunen kan kræve afhjælpende foranstaltninger, hvis der mod forventning konstateres væsentlige lugtgener. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

2.3 Vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager

38. Til slagtesvin må der maksimalt tildeles 155 gram råprotein/FE.

39. Samtlige husdyr i den pågældende dyregruppe og i det pågældende staldsystem på hele bedriften skal leve op til ovennævnte kvælstofkrav. Dokumentation skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år. Det kan f.eks. være effektivitetskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner eller afregninger fra slagteri eller lignende.

40. Gyllen i gyllekanalerne skal udpumpes mindst hver 14. dag.

41. Der skal i øvrigt foretages en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene, for at mindske gener fra dyreholdet.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager

Kravet om 15 % reduktion af NH₃ tab fra stald og lager opfyldes ved at fodereffektiviteten (kg FE/kg tilvækst) samt foderet har et lavere indhold af råprotein. Desuden sker der et skifte i staldsystemet fra dybstrøelsesstald til delvis spaltegulv med 25 – 49% fastgulv.

Der er via it ansøgningssystemet beregnet en samlet emission af ammoniak i ansøgt drift på 4.714,09 kg N/år, heraf en mer-emission på 1.125,34 kg N/år. Kravet om 15 % reduktion af NH₃ tab fra stald og lager (i forhold til referencestaldsystem 2005/2006) er opfyldt ved de valgte staldsystemer. Bedriften udleder 18 kg N/år mindre end reglerne foreskriver. Husdyrproduktion omfattende af det generelle ammoniakkrav (dvs. etableringer, udvidelser og ændringer) er beregnet til 4.211,30 kg N/år – dvs. emissionen fra de staldafsnit, der er ændrede og som derfor er omfattende af reduktionskravet på 15 %. Emissionen fra eksisterende staldafsnit hvor der ikke foretages ændringer giver anledning til en ammoniakemission på 0 kg N/år - dvs. eksisterende staldafsnit som ikke er omfattende af reduktionskravet på 15 %. Ammoniaktabet fra gylletankene er beregnet til 502,79 kg N/år.

Husdyrlovens § 7 og naturbeskyttelseslovens § 3

Naturbeskyttelseslovens § 3 omfatter naturområder i form af moser, ferske enge, søer, overdrev, heder og strandenge, som er beskyttet mod tilstandsændringer. Brønderslev Kommune har i den forbindelse valgt at sætte et særligt fokus på højmoser, heder og overdrev, som alle har en forholdsvis lav tålegrænse i forhold til emission af luftbåren kvælstof.

Ammoniaktabet fra stalde og gylletanke bidrager til luftbåren N-belastning af områdets natur. Af ansøgningen fremgår det, at der inden for 1000 meter fra bedriften findes et areal omfattende af Husdyrlovens § 7.

Hovedreglen, med den nye miljøgodkendelsesordning er, at der i kraft af den generelle reduktion af ammoniaktabet og etablering af bufferzoner om udpegede naturområder (§ 7 arealer), er taget det nødvendige hensyn til naturområder efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Udbringning af flydende husdyrgødning på marker beliggende i en afstand på under 1000 meter fra et § 7 areal er omfattende af krav om nedfældning efter husdyrgødningsbekendtgørelsens³ §§ 24 og 38. På det vedlagte kort (bilag 4) er angivet, hvilke § 3 naturtyper, der er nær bedriften. Udbringningsarealer, der ligger i bufferzone I og II efter § 7 i husdyrloven, ses på bilag 5. Jf. bilag 5 ses hvilke udbringningsarealer, der omfattes af krav om nedfældning.

Udvidelsen medfører en meremission fra anlægget på ca. 1125 kg N/år således, at den samlede emission bliver i alt på ca. 4714 kg N/år. Bedriften ligger i bufferzone II i forhold til § 7 arealer, hvorfor der er beregnet en meremission på § 7-arealerne. Udvidelsen vil medføre en forøgelse i kvælstof-emissionen, men det vurderes ikke at ville have en væsentlig betydning, idet der via regnearket er beregnet en meredeposition på 0,1 kg N/ha/år på det nærliggende §7 areal, mens der er tilladt en merafsætning på 0,7 kg N/ha/år.

Nærmeste § 3 naturareal der er udpeget jf. § 7 i husdyrloven:

- ca. 870 meter V for staldanlægget ligger et større overdrev udpeget efter § 7.
- I en afstand af ca. 760 til 980 meter SV til V for staldanlægget ligger ligeledes fire mindre overdrev, som funktionelt vurderes at høre sammen med dette overdrev.

Der ses andre beskyttede naturtyper, nemlig eng, sø og mose indenfor en radius på 1000 m fra stald og lager, men de er generelt ikke på samme måde kvælstoffølsomme som de beskyttede

³ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006.

overdrev og hedeområderne er. Der ligger dog en sø ca. 570 m SØ for staldanlægget, som kunne være mere ammoniakfølsom.

Naturområder (søer, vandløb, heder, moser og lignende, strandenge og strandsumpe, ferske enge og overdrev) der er beskyttede i henhold til § 3 i Lov om naturbeskyttelse må generelt ikke tilføres gødningsstoffer.

Ferske enge og overdrev må dog anvendes som før lovens ikrafttræden i 1992. Det vil sige, at driften af arealerne ikke må intensiveres i forhold til årene før 1992. Dette indebærer bl.a. at de to naturtyper højst må tilføres samme mængde gødning som i perioden op til 1992. Naturenge og overdrev vil normalt slet ikke eller kun i beskedent omfang blive tilført gødningsstoffer. Kontakt evt. kommunen for uddybende information vedr. drift af beskyttede naturområder.

På fire af de i ansøgningen angivne udbringningsarealer, var der registreret § 3 natur (hhv tre enge og en mose). Der har været dialog mellem ejer og kommunen i denne forbindelse, og de fire arealer er taget ud af ansøgningen.

Brønderslev Kommune har regnet på kvælstofdepositionen for tre naturpunkter (se bilag 4). Baggrundsbelastningen for området er vurderet til ca. 13 kg N/ha/år. Ammoniaktabet fra stalde og gylletanke bidrager til luftbåren N-belastning af områdets natur. Merbelastningen fra anlægget på de nævnte naturtyper er beregnet til hhv. 0,1 kg N/ha/år for to overdrev beliggende vest for anlægget og 0,3 kg N/ha/år for en sø. Den totale deposition fra anlægget er på hhv. 0,3 kg N/ha/år på de to overdrev og 1,2 kg N/ha/år på søen. Søen ligger kun 90 m fra to af de tre gylletanke, og beregningerne er her foretaget i en afstand af 300 m og må formodes at udgøre et væsentlig underestimat i forhold til den reelle deposition.

Indenfor 1000 m af de to overdrev og hængesækken ligger der ingen husdyrbrug på >75 DE udover ansøger selv. Der ligger dog et enkelt husdyrbrug på 147 DE 1050 m SV for hængesækken og 1500 m SØ for det ene overdrev.

Naturområder	Afstand fra kilde Ejendommens placering i forhold til areal	Tålegrænse ⁴	Mer-deposition
Overdrev	870 m V	10-20 kg N/ha/år	0,1 kg N/ha/år
Overdrev	760 m VNV	10-20 kg N/ha/år	0,1 kg N/ha/år
Sø	90 m SV	10-15 kg N/ha/år	0,3 kg N/ha/år

Manualen angiver grænser for flere typer overdrev; sure overdrev 10-20, kalkholdige overdrev 15-25 kg N/ha/år og renvandede kvælstofbegrænsede søer 5-10 kg N/ha/år.

De tre naturarealer blev besøgt den 30. september 2009. Overdrevet 870 m vest for ejendommen vurderes, at være et biologisk overdrev med arterne liden klokke, alm. hvene, alm. hundegræs, alm. kongepen m.fl. græsning på overdrevet var ophørt og det var under begyndende tilgroning i højstaudesamfund i form af græsser som alm. hundegræs og rød svingel. Overdrevet 760 m VNV for staldanlægget var ligeledes et mindre hestegræsset og biologisk overdrev med arter som gul snerre, lancet-vejbred, alm. røllike, alm. kongepen og alm. hvene, m.fl. Tålegrænsen for sure overdrev er 10-20 kg N/ha/år. De to overdrev vurderes, at have en middelkvalitet og dermed også på længere sigt en tålegrænse midt i tålegrænseintervallet. Det tredje naturareal var en sø beliggende ca. 90 m SV for de to gylletanke. Søen er omgivet af en bræmme af energipil med stor nælde og kæmpe-bjørneklo under. Selve søen var meget næringsrig med dominans

4 Manual vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af luftbåren kvælstof ved udvidelse og etablering af større husdyrbrug, opdateret 15. december 2005.

af bredbladet dunhammer og med tegn på tidligere tiders andehold. Søen vurderes derfor ikke at være kvælstofbegrænset i sin nuværende tilstand.

Brønderslev Kommune vurderer ud fra beregninger af luftbåret kvælstof til de givne naturarealer, der er lavet indenfor ca. 760 til 940 m afstand fra bedriftens stald og lager, at der ikke skal stilles yderligere krav om reduktion af luftbåret kvælstof fra stald og lager. Grundlaget for dette er at tålegrænsen for de enkelte naturarealer ikke vurderes at blive overskredet væsentligt med husdyrudvidelsen. Denne vurdering er lavet ud fra det videnskabelige grundlag og kendskab til pågældende naturtyper der i øjeblikket er tilgængelig til vurdering af den givne naturtype."

Internationale naturbeskyttelsesområder

Nærmeste habitatområde, Nymølle Bæk og Nejsum Hede ligger ca. 9,3 km nordøst for ejendommen og Hammer Bakker ligger ca. 12,4 km vest sydvest for ejendommen. Det vurderes således med baggrund i den store afstand, at depositionen ikke vil være målbar og dermed ikke påvirke Natura 2000-områderne væsentligt.

Kumulativ effekt

I forhold til den kumulative effekt vurderes det, at bedriften ikke kan påvirke internationale beskyttelsesområder i form af habitatområder og fuglebeskyttelsesområder. Bedriften ligger ca. 760 m væk fra nærmeste § 7 område og merbidraget til ammoniakdeposition i det nærmeste § 7 område er på 0,1 kg N/ha/år.

Det er i ansøgningen oplyst, at der ikke er landbrug med mere end 75 DE i umiddelbart nærhed. Og da ejendommen overholder de generelle landbrugsregler, er det vurderet, at udvidelsen ikke vil medvirke til påvirkning af habitatområdet.

Det vurderes derfor, at udvidelsen er i overensstemmelse med regionplanens målsætninger og habitatdirektivet.

Arealstatus

Ejendommen og driftsbygningerne ligger i et område, der i regionplanen er udpeget delvist som naturområde og som jordbrugsområde.

Økologiske forbindelser

Ejendommen ligger i et område, der er udpeget som hhv. våd og tør økologisk forbindelse, udspredningsarealerne 8-0, 14-4, 14-5, 41-1, overlapper med våd økologisk forbindelse og arealerne 48-0 og 48,1 med tør økologisk forbindelse. Det vurderes, at udbringningsarealerne 14-4, 14-5 og 41-1, som alle er vejledende registreret som beskyttet eng efter naturbeskyttelsesloven skal tages ud af udbringningsarealerne. Arealerne har ikke været omlagt i en længere årrække og vurderet ud fra luftfoto bør de derfor ikke intensiveres i form af omlægning og udbringning af husdyrgødning. Ifølge Regionplanens retningslinier skal denne type arealer forbedre levesteder og spredningsarealer for de dyr og planter som forbindelsen er udpeget for. Foreløbig har ansøger taget arealerne 14-4, 14-5 og 41-1 ud af ansøgningen, mens de afventer en besigtigelse for at afklare deres status som §3 beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven.

Arealerne 8-0, 48-0 og 48-1 er hyppigt omlagt og dyrket og det vurderes, at disse arealer ved almindelig landbrugsdrift af arealerne ikke vil påvirke de økologiske forbindelser .

Bilag IV-arter

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring landbruget. På baggrund af "Faglig rapport nr. 322" fra DMU samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at det kan være odder, markfirben, spidssnudet frø, løgfrø, strandtudse, bæklampret, samt vand-, syd-, brun-, dværg- og langøret flagermus. Udvidelsen vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter, idet der

ikke inddrages nye naturarealer i form af udyrkede arealer så som skov, læhegn mindre vandhuller eller andre naturarealer som ikke er beskyttet. På baggrund af det nuværende vidensgrundlag vurderes det derfor, at den planlagte udvidelse ikke vil påvirke bilag IV-arter negativt.

Artsfredninger og rødlistearter

På og umiddelbart op til husdyrbrugets arealer er kommunen ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistearter.

Brønderslev Kommune vurderer, at udvidelsen af bedriften ikke giver anledning til fastsættelse af specielle retningslinjer for naturbeskyttelse. Udvidelsen vurderes samlet ikke at være i strid med regionplanens retningslinjer for naturbeskyttelse.

Brønderslev Kommune har derfor samlet vurderet,

- At udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som udenfor NATURA 2000-områder, og
- At det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter.⁵

2.4 Vilkår - opbevaring og håndtering af husdyrgødning

42. Der skal altid sikres, at der på bedriftsniveau er opbevaringskapacitet til husdyrgødning på minimum 9 måneder på ejendommen.
43. Omrøring af gyllebeholder må kun foretages 6 timer før beholderen skal tømmes.
44. Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletank ikke pumpes gylle udenfor tanken.
45. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb således, at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt skal påfyldning foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.
46. Pumpning af gylle skal ske ved konstant overvågning.
47. Der skal til stadighed være halmballer i sådan et antal, at det er muligt at etablere en vold til sikring af nærværende vandløb mod forurening fra f.eks. gylleudslip. Alternativt kan der etableres en permanent jordvold.
48. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.

Beskrivelse og vurdering - opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Der er ikke sat vilkår for håndtering af dybstrøelse, idet gylle er den eneste form for husdyrgødning på ejendommen. Husdyrgødning håndteres udelukkende som gylle. Ifølge ansøgningen vil der efter udvidelsen årligt produceres 5.798 tons (m³) gylle.

Rengøringsvand fra stald og drikkevandsspild indgår i beregningen af gyllemængden. Der opbevares ikke husdyrgødning fra andre ejendomme og der modtages ikke slam.

⁵ Jf. Skov- og Naturstyrelsens rødliste og habitatdirektivets lister med sårbare og beskyttelseskrævende arter.

Gyllelagerets opbevaringskapacitet er på i alt 6.700 m³ (tons) ekskl. gyllekanaler og fortank, hvilket svarer til en opbevaringskapacitet for bedriften på mere end 12 måneder. Det vurderes således, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig.

Tabel 8. Opbevaringsanlæg:

	Byggeår/ beholderkontrol	Kapacitet [tons]	Lagerandel i procent
Gyllebeholder 1, naturligt flydelag (Røgelhedevej 97)	1994 / 2005	3.000	45
Gyllebeholder 2, naturligt flydelag	1973 / 1999	1.100	16
Gyllebeholder 3, Fast overdækning		2.600	39
Samlet kapacitet		6.700	

Ved påfyldning af gyllevogn anvendes pumpe, så spild ledes ned i tanken.

Placeringen af gylletanke i forhold til vandløb, dræn, søer og vandindvinding vurderes at være hensigtsmæssig. Nærmeste boring er på Røgelhedevej 97 i en afstand på ca., 170 meter. Der ligger en sø 120 meter sydøst for den nye gyllebeholder. Det vurderes ikke at være større risiko for forurening med næringsstoffer af vandløb, dræn, søer og vandindvinding, idet der er stillet vilkår om, at der til stadighed skal være halmballer til sikring mod forurening fra f.eks. gylleudslip.

2.5 Vilkår – udbringning af husdyrgødning

49. Der må kun udbringes husdyrgødning på de udbringningsarealer, der fremgår af bilag 2.
50. Dvs. der må udbringes husdyrgødning fra produktionen på ejendommen svarende til 326,19 DE svinegylle.
51. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til gennemsnitligt 1,14 DE/ha pr. planperiode (1/8-31/7).
52. Ændringer i udbringningsarealet, som ikke er omfattet i denne miljøgodkendelse, skal forinden anmeldes kommunen.
53. Udbringning af husdyrgødning skal ske således, at lugtgener begrænses mest muligt.
54. Udbringning af husdyrgødning må ikke ske nærmere end 200 meter fra byzone eller samlet bebyggelse på lør-, søn- og helligdage af hensyn til de omkringboende.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - Udbringning af husdyrgødning

Ejendommens udspretningsareal er oplyst til 286,64 ha. Der er ikke aftalearealer. Der udspreddes kun husdyrgødning fra ejers ejendom på udspretningsarealerne. Der er stillet vilkår om, at ændringer i udbringningsarealet, som ikke er omfattet i denne miljøgodkendelse, forinden skal anmeldes kommunen, hvilket f.eks. er tilfældet, hvis antallet af DE - der tilføres og udspreddes - påtænkes udvidet. På den baggrund vurderes det, at harmonikravet er overholdt.

Ejendommens arealer ligger lige omkring ejendommen, mens udbringningsarealerne længst mod sydøst er beliggende ca. 2,6 km derfra (regnet i luftlinje).

Det skal tilstræbes, at gylle ikke udbringes i weekender og helligdage. Det henstilles, at udbringningen i øvrigt foregår i henhold til godt landmandsskab, hvilket bl.a. vil sige, at det skal tilstræbes, at udbringning på bynære arealer sker inden kl. 18 for at mindske evt. gener.

Hvis udbringning tilrettelægges, så det i bolignære områder sker under hensyntagen til naboer, vurderes udbringningen ikke at give problemer med lugtgener.

Det nødvendige harmoniareal (=harmonikravet) er 233 ha (326,19 DE/1,4 DE pr. ha) for det ansøgte antal DE. Der er ikke indgået aftale om udspredning af husdyrgødning på anden ejendom, hvilket svarer til det samlede nødvendige areal er opfyldt ved eget areal.

Plantedirektoratet er myndighed på området.

Der er ikke arealer i andre kommuner

2.6 Vilkår – Overfladevand og grundvand

55. Der må ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald.

56. Der skal altid være mindst 3,1 % - point ekstra med efterafgrøder udover Plantedirektoratets krav mht. til pligtige efterafgrøder.

57. Der skal anvendes et sædskifte svarende til S4 på alle arealerne, eller et sædskifte med et mindre udvaskningsindex end S4.

Beskrivelse og vurdering for vilkår

Overfladevand - Nitrat

Projektet ligger i oplandet til Ryå som afvander til Haldager Vejle i Limfjorden i et område, som er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, Natura 2000 mere specifikt som EF-Habitatområde nr. 15, EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 1 og Ramsarområde nr. 7.

Natura 2000 er et netværk af områder i EU med særligt værdifuld natur og er en samlebetegnelse for habitatområder, fuglebeskyttelsesområder og Ramsar-områder. Hvert internationalt naturbeskyttelsesområde består af et eller flere af disse særligt udpegede områder.

Den internationale opmærksomhed samler sig især om store antal af rastende andefugle, ynglende terner og vadefugle på øer og holme, samt naturtyper i de lavvandede områder og langs kysten.

Ramsarkonventionen er en vådområdekonvention, hvor 154 lande har forpligtiget sig til at forbedre 1650 udpegede områder primært for vandfugle. EF-fuglebeskyttelsesdirektiv og EF-habitatdirektiv gælder i alle EU-lande. Områderne er udpeget for en række fuglearter samt andre arter af vildtlevende dyr, planter og naturtyper. Områderne skal overvåges og må ikke forringes.

Kommunen skal derfor foretage en vurdering af, om udvidelsen af husdyrbruget i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil kunne medføre en væsentlig belastning for udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Det bemærkes endvidere at basisanalyserne indgår som eksisterende viden i det grundlag husdyrlovens afskæringskriterier for kvælstof og fosfor bygger på. Kommunen har ikke yderligere viden om sårbarheden af Limfjorden, som giver anledning til at vurdere, at det aktuelle opland har en væsentlig større sårbarhed, end forudsat ved fastlæggelsen af husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Ryå har et samlet opland på ca. 67.415 ha. De 286,64 ha udbringningsarealer udgør 0,42 % af oplandet til Ryå. Kommunen vurderer alene på den baggrund, at projektet ikke i sig selv kan påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Ifølge udkast "Analyse af udviklingen husdyrtrykket i Limfjordsoplandet" (Limfjordsrådet / Contera) har der i oplandet til Ryå været en gennemsnitlig fald i husdyrintensiteten i perioden 2001-2007 på under -0,002 - 0 DE/ha. Der er dermed ikke grund til at antage at anvendelse af de pågældende arealer i sammenhæng med andre projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Kommunen vurderer derfor, at merbelastningen med kvælstof fra det ansøgte projekt hverken i sig selv, eller sammen med andre kilder eller projekter i området, vil påvirke udpegningsgrundlagene for habitatområderne negativt. Kommunen stiller derfor ikke yderligere krav.

Beskyttelsen af vandområderne mod nitratudvaskning til overfladevand er rettet mod oplande, der afvander til de mest kvælstofsårbare Natura 2000-områder. Arealer, som hører under kategorierne "Nitratklasse 1, 2 eller 3", er omfattet af krav om lavere husdyrtryk pr. hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for (dog med visse modifikationer).

Afhængig af udbringningsarealernes placering vil der på bedriftsniveau bliver beregnet et samlet krav til hele bedriften. DE-reduktionsprocenten kan variere mellem 50 % og 100 %, hvor 50 % vil være tilfældet når alle udbringningsarealer er placeret i nitratklasse 3, og 100 % vil være tilfældet når alle udbringningsarealer er placeret udenfor nitratklasse 1-3. DE reduktionsprocenten for Røgelhedevej 72 er angivet til 65 %, grundet at alle arealer er beliggende i nitratklasse 2, jf. bilag 9.

Beregningerne i ansøgningen er foretaget på grundlag af standardsædskifte S4 på alle arealer, som er det samme som referencesædskiftet. Der er anvendt 3,1 % ekstra efterafgrøder som virkemiddel til at reducere udvaskningen, ud over de aktuelt lovpligtige efterafgrøder. Der stilles vilkår om, at efterafgrøderne fordeles på arealerne i nitratklasse 2 (286,64 ha) og fosforklasse 2 (6,44 ha).

Alle udspretningsarealerne ligger i nitratklasse 2 og dermed er der krav om reduktion af udvaskningen i forhold til 100 % niveauet, således at udvaskningen svarer til højst 0,91 DE/ha/år. Dette overholdes, idet beregnet DE_{reel} (62 kg N/ha/år) er mindre en DE_{max} (62,4 kg N/ha/år).

Udvaskningen i nudrift og ansøgt drift er beregnet i beregningsmodellen "Farm-N", som ligger til grund for udvaskningsberegninger i it ansøgningsystemet. Udvaskning i nudrift er aflæst til 67,7 kg N/ha/år og i ansøgt drift er den aflæst til 62 kg N/ha/år. Eftersom der en faldende udledning af kvælstof vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de habitater og naturtyper, der udgør udpegningsgrundlaget for de internationale beskyttelsesområder

Overfladevand - Fosfor

Med hensyn til fosfor så ligger alle udbringningsarealer i oplande til Natura 2000 områder, der er overbelastet med fosfor. Desuden er en del af arealerne lavbundsarealer ikke omfattet af okkerklasse I, disse er alle dræned, og derved er der krav til fosfor for disse. Udspretningen må dog ikke være større, end harmonireglerne giver mulighed for.

Der udsprede 19,4 kg P/ha og der fraføres 21,5 kg P/ha hvilket giver en gennemsnitlig fosforoverskud på alle arealer på -2,2 kg P/ha.

Bedriftens fosforoverskud må derfor ikke overstige 19,4 kg P pr. ha pr. år beregnet efter vejledningens retningslinier. Fosforoverskuddet beregnes ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden organisk gødning. I ansøgningen fremgår, at P-overskuddet er overholdt. Der stilles derfor ikke skærpede krav til fosfor.

Brønderslev Kommune vurderer derfor, at der i den konkrete sag ikke er særlige forhold, der kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til fosfor, og at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området.

Overfladevand – Vandløb

En del af ejendommens jorder ligger ved eller i nærheden af flere forskellige vandløb tilhørende vandløbssystemet Ryå:

- Mark: 7-0a, 7-0b, 7-0c, 8-0, 9-0, 9-1, 9-2, 10-1, 12-0, 12-2.

Jf. miljøportalen er alle vandløbene målsat – bl.a. som B2 og B3.

Jf. Regionplanen må vandløbene ikke anvendes til formål der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger. For alle målsatte vandløb er der i regionplanen fastsat krav til vand- og vandløbskvaliteten.

Udbringningsarealerne er i nogle tilfælde vandløbsnære, men skrånere på intet sted stærkt, hverken ned mod vandløbene eller i øvrigt (registreringen i miljøportalen er 0 - 6 grader). Erosion af udbragt husdyrgødning til vandløbene under kraftige regnskyl vurderes på den baggrund ikke at udgøre en risiko, såfremt de til enhver tid gældende regler om dyrkningsfri bræmmer, fastsat via lovgivning og/eller bekendtgørelser, respekteres.

Det er Brønderslev Kommunes vurdering, at landbrugsdrift, herunder udspreddning af husdyrgødning i det omfang, der ansøges om og efter gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i de aktuelle vandløb. På det grundlag vurderes det, at ændringen ikke vil være i modstrid med vandløbsmålsætningerne.

Grundvand

Der er ingen arealer i nitratfølsomt indvindingsområde, hvorfor der ikke er stillet vilkår i forhold til grundvand. Arealerne er beliggende i område med drikkevandsinteresse, hvor det vurderes, at de generelle regler er nok til at sikre grundvandet.

2.6 Vilkår - Bedst tilgængelig teknik, BAT

58. Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal husdyrbruget dokumentere – på kommunens forlangende, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.

59. Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

60. Ved udskiftning af anlæg og maskiner skal der vælges tidssvarende modeller, som lever op til forøgede krav vedrørende påvirkning af miljø og natur.

61. Landbruget skal ved miljøtilsyn redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi. Følgende områder skal indgå i redegørelsen:

- Metoder til at formindske fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
- Reducering af kvælstofudledning og fosforoverskud.
- Nedsættelse/reduktion af lugtbidraget fra de aktiviteter, der stammer fra svineproduktionen.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Bedst tilgængelig teknik

I ansøgningen er der under de enkelte områder (staldindretning, management, fodring etc.) redegjort for ansøgers valg af teknik og evt. fravalg af oplagte teknikker. Der tages i redegørelsen udgangspunkt i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv svine og fjerkræhold fra 2003 (herefter nævnt "BREF") suppleret med de danske BAT-byggeblade (med forbehold for at de reelt er arkiveret og "udløbet"). Det bemærkes endvidere, at der i forbindelse med Husdyrloven er indført referencestaldsystemer for de forskellige dyretyper. Referencesystemet er den tilgængelige staldtype med lavest NH₃-fordampning og kan som sådan betragtes som bedst tilgængelig teknologi. I bilag 3 i vejledningen til Husdyrloven er der endvidere anført en række teknologier, der kan anvendes til yderligere reduktion af NH₃-fordampningen og som anses for tilstrækkeligt dokumenterede.

Ansøgers redegørelse for anvendelse af BAT anføres med kursiv punktvis under hvert afsnit, hvorefter Brønderslev kommunes vurdering fremgår nedenunder

Staldsystemer + teknologi i stald

I forbindelse med udvidelsen, ombygges slagtesvinestalden fra dybstrøelse til stald med delvis-spalter og 25-49% fast gulv. Gyllesystemet er vakuumsystem med hyppig fjernelse af gyllen. Der etableres pumpebrønd med overpumpning af gyllen i trykledning til Røgelhedevej 97.

Med henblik på at reducere NH₃-emissionen fra staldanlægget er det i henhold til BREF (2003) generelt BAT i svinestalde at reducere overfladearealet, hvorfra der kan ske NH₃-fordampning, at fjerne gyllen hyppigt fra gyllekanaler, at afkøle gødningsoverfladen samt at bruge overflader, der er nemme at rengøre.

Staldsystemer i ansøgt situation fremgår af nedenstående tabel:

Kategori	Antal/DE	Staldsystem
Slagtesvin, 30-105 kg	12.000 / 326,19	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv

Foder

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

Idet der optimeres på fodret, tilsættes aminosyrer samt fytase og slagtesvinene fasefodres vurderes Brønderslev Kommune, at ansøgers valg af fodringsteknik lever op til BREF-dokumentet og hermed lever projekt op til BAT.

Vandforbrug

- Stalde og udstyr rengøres med højstryksrensere efter hver produktionscyklus
- Drikkevandsinstallationerne kalibreres eller efter behov med henblik på at undgå spild
- Vandforbrug registreres
- Lækager identificeres og repareres

Med henblik på reduktion af vandforbruget er det ifølge BREF BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager.

Vedrørende anvendelse af drikkevandssystemer (vandnipler (i trug eller kop), vandtrug og bidenipler noteres det i BREF, at der er såvel fordele som ulemper ved alle systemer, samt at der ikke var tilstrækkelig data til at nå en BAT-konklusion.

Brønderslev kommune finder, at de angivne hensyn til vandforbrug er tilstrækkelige i forhold til BAT.

Energiforbrug

- *Bygningen er isoleret.*
- *Der er installeret ventilationsanlæg med frekvensmotor*
- *Ventilationssystemet optimeres i hver stald*
- *Der undgås modstand i ventilationssystemerne med jævnlig inspektion og rengøring af kanaler og ventilatorer*
- *Der er installeret energibesparende belysning på beboelse*

Med henblik på at reducere energiforbruget er det i henhold til BREF BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet.

Det årlige energiforbrug er i dag på 100.000 kWh. Det fremtidige energiforbrug forventes at ligge på 175.000 kWh.

Der anvendes lavenergi-belysning.

Der er ikke lys i staldene om natten. I staldafsnittene slukkes lysene manuelt ved arbejdstids ophør.

Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning. Der er ikke etableret timer/sensorer/ energibesparende lys på alt det udendørs og indendørs lys. I takt med at der bliver behov for udskiftning/reparation af belysningen, vil det blive ændret til energibesparende lys.

Brønderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget i forhold energiforbrug opfylder kravet om anvendelse af bedst tilgængelig teknik. For så vidt angår energibesparende belysning er det først i takt med udskiftning af belysningen at den fulde energibesparende effekt opnås.

Der er udarbejdet en energirapport, hvor der blandt andet foreslås, at der skal ske isolering af 300 meter fordelerstrengte til spiralflex strålevarmerør. Der er anslået en besparelse på ca. 11.700 kr. ved en investering på 10.500 kr. og derved en tilbagebetalingstid på 0,9 år. Rapporten er drøftet med Flemming Kristensen og han er opmærksom på, at der her er en mulig besparelse. De omtalte fordelingsstrengte vil, hvis de isoleres, være vanskelige at renholde da isoleringen vil fastholde støv og lignende. Hvorfor det forslåede tiltag overvejes.

Brønderslev Kommune vurderer, at isoleringen ikke umiddelbart tiltrækker støv, og at investeringen er rimelig i forhold til tilbagebetalingstiden.

Redegørelse for anvendelse af BAT-OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING-

Gyllen opbevares på anden ejendom, Røgelhedevej 97, gyllebeholderne er medtaget i denne ansøgning da beholderne er beliggende ganske tæt på og gyllen overføres via trykledning til den nyeste beholder. På de to gylletanke etableres naturligt flydelag eller flydelag med snittet halm eller tilsvarende og på den tredje er der fast overdækning, der føres logbog på alle beholdere. Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 10års-beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion.

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Be-

holderens skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Jf. BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften med visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkeligt areal til at udbringe husdyrgødningen kan det BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Brønderslev kommune vurderer således at de oplyste forholdsregler ved opbevaring af gylle er tilstrækkelige jf. BREF.

Udbringning af husdyrgødning:

- Sker fra anden ejendom, Røgelhedevej 97

Fravalg af BAT

Der etableres ikke kemisk eller biologisk luftrensning i staldanlægget.

Kemisk luftrensning af 60% af afgangsluften er omtalt i BAT-byggeblad 106.04-58 (arkiveret 2007) med en reduktion af ammoniakfordampningen på ca. 50% og en meromkostning på ca. 8 kr. pr. produceret slagtesvin. Biologisk luftrensning har vist en bedre lugtreducerende effekt end kemisk luftrensning. Der er imidlertid en del problemer med tilstopning af filtre, ligesom der ikke er foretaget en økonomisk evaluering af biologisk luftrensning. Der arbejdes fortsat intenst på udviklingen af driftsikre anlæg til kemisk og biologisk luftrensning. Hverken kemisk eller biologisk luftrensning er beskrevet i BREF-dokumentet.

Der etableres ikke gyllekøling i den nye stald, idet det ikke er aktuelt at genanvende den producerede varme. Jævnfør vejledningens bilag 3 er gyllekøling primært aktuelt, når den producerede varme kan genanvendes.

Der etableres ikke forsuring på ejendommen i forbindelse med udvidelsen. Svovlsyrebehandling af gylle i slagtesvinestalde med delvist spaltegulv er tidligere beskrevet som BAT-kandidat i de nu arkiverede byggeblade. Når forsuring alene er BAT kandidat skyldes det, at omkostningerne til etablering og drift er for store. Der er endvidere en række uafklarede problemstillinger i forbindelse med lugtgener fra procestanken. Det er primært de komplicerede svovlforbindelser, der opstår i den forsurede gylle, som medfører lugtgenerne.

Sammenholdes ansøgers valg og fravalg af staldteknik, med BREF-dokumentet vurderes det at det ansøgte projekt lever op til BAT. Der er i staldene valgt referencestaldsystemet for slagtesvin, delvisspalter med 25-49% fastgulv. Brønderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedst tilgængelig teknik for staldsystemer

Redegørelse for alternativer/0-alternativet

Ændringen af staldanlægget på Røgelhedevej 72 sker for at gøre det mere up to date og for at lette arbejdsgangen væsentligt. Leveringen af grise vil ske mere roligt for både mennesker og dyr efter ændringen til delvist spaltegulv. Samtidig er det rent miljømæssigt en gevinst at ændre fra dybstrøelse til delvist spaltegulv idet ammoniakfordampningen fra stalden mindskes og udnyttelsesprocenten af gødningen i marken stiger.

0-alternativet vil være, at den allerede etablerede produktion vil fortsætte. Dermed vil der ikke være en udfasning af grise i den gamle stald (dyrevelfærdsmæssig ulempe) og ammoniakudledning fra den eksisterende produktion vil være højere end efter udvidelsen.

2.7 Vilkår – Egenkontrol

62. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.

63. I forbindelse med afholdelse af tilsyn skal opgørelser fra CHR, slagterifregninger (eller tilsvarende) for hele den animalske produktion på ejendommen, dækkende de sidste 5 års produktion, ligge til rådighed for tilsynsmyndigheden.

64. Ejendommen skal føre journal, der skal opbevares i mindst 5 år. Journalen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

I journalen registreres følgende:

- Forpagtnings- og overførselsaftaler
- Logbog for ejendommens gyllebeholdere.
- Bogføring og dokumentation for anvendt sædskifte.
- Dokumentation for antal DE
- Dokumentation for maksimalt udbragt mængde husdyrgødning f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber.

Ansøgningen beskriver følgende tiltag for management og egenkontrol:

BAT vedr. management og egenkontrol

- *Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres*
- *Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).*
- *Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov (EFK, E-kontrol).*
- *Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres.*
- *Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.*
- *Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.*
- *Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.*
- *Der er lavet beredsskabsplan således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt (se bilag 11).*
- *Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.*
- *Staldafsnittene er tilkøbt alarmanlæg.*

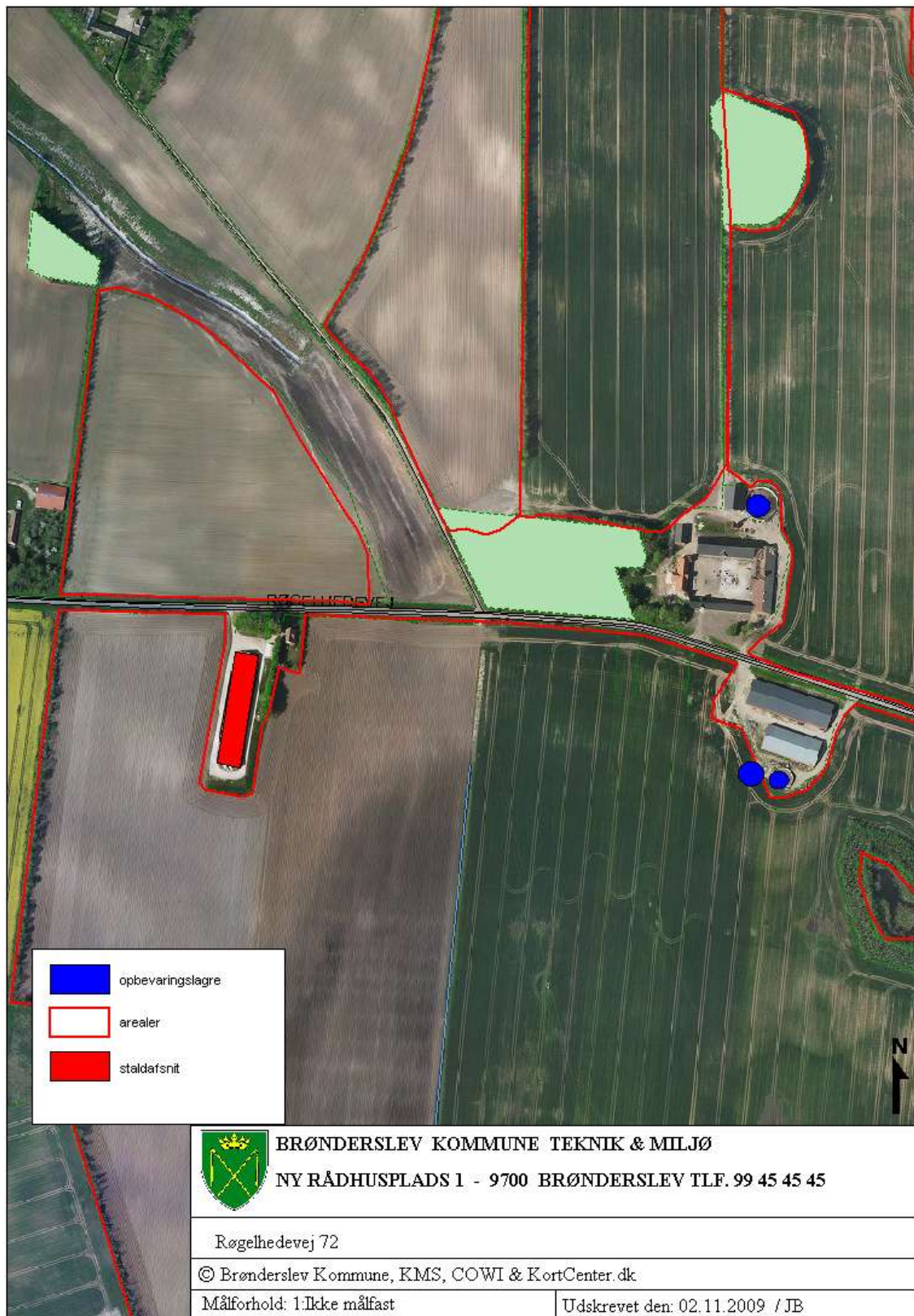
BAT vedr. management og egenkontrol

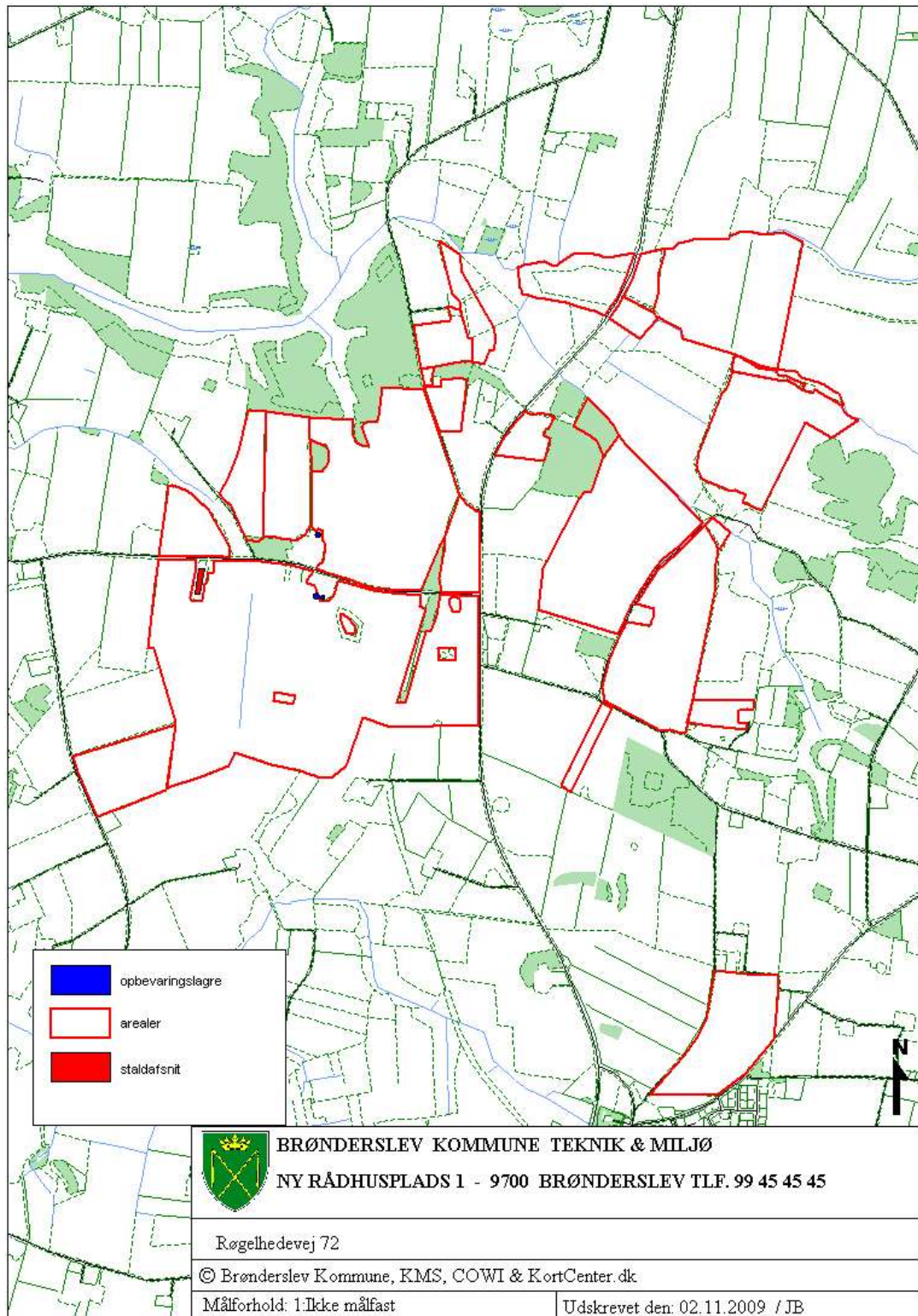
I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have beredsskabsplan ved evt. uheld.

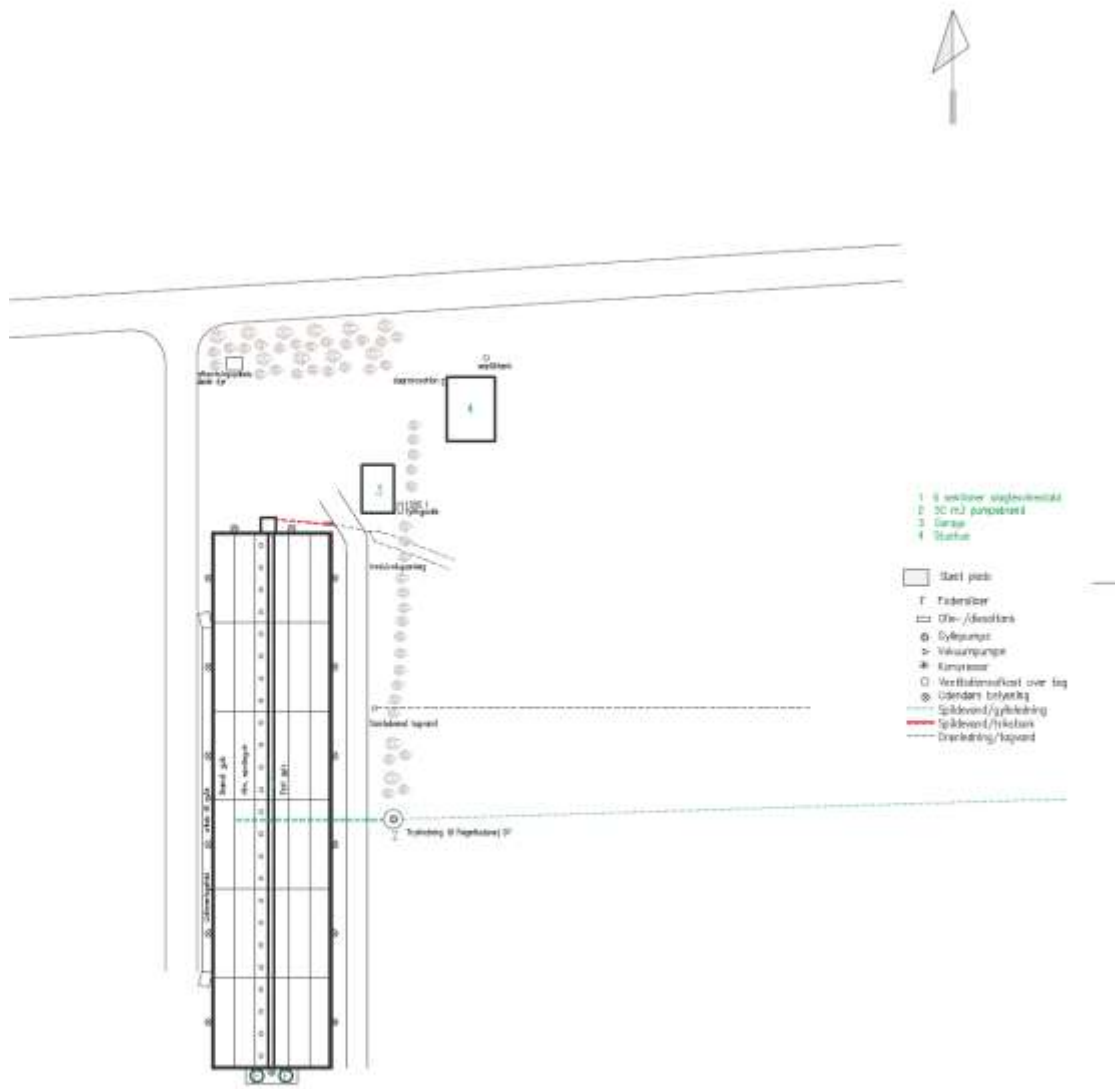
I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Brønderslev Kommune vurderer med baggrund i de stillede vilkår samt redegørelse fra ansøgningen, at ejer har en passende egenkontrol.

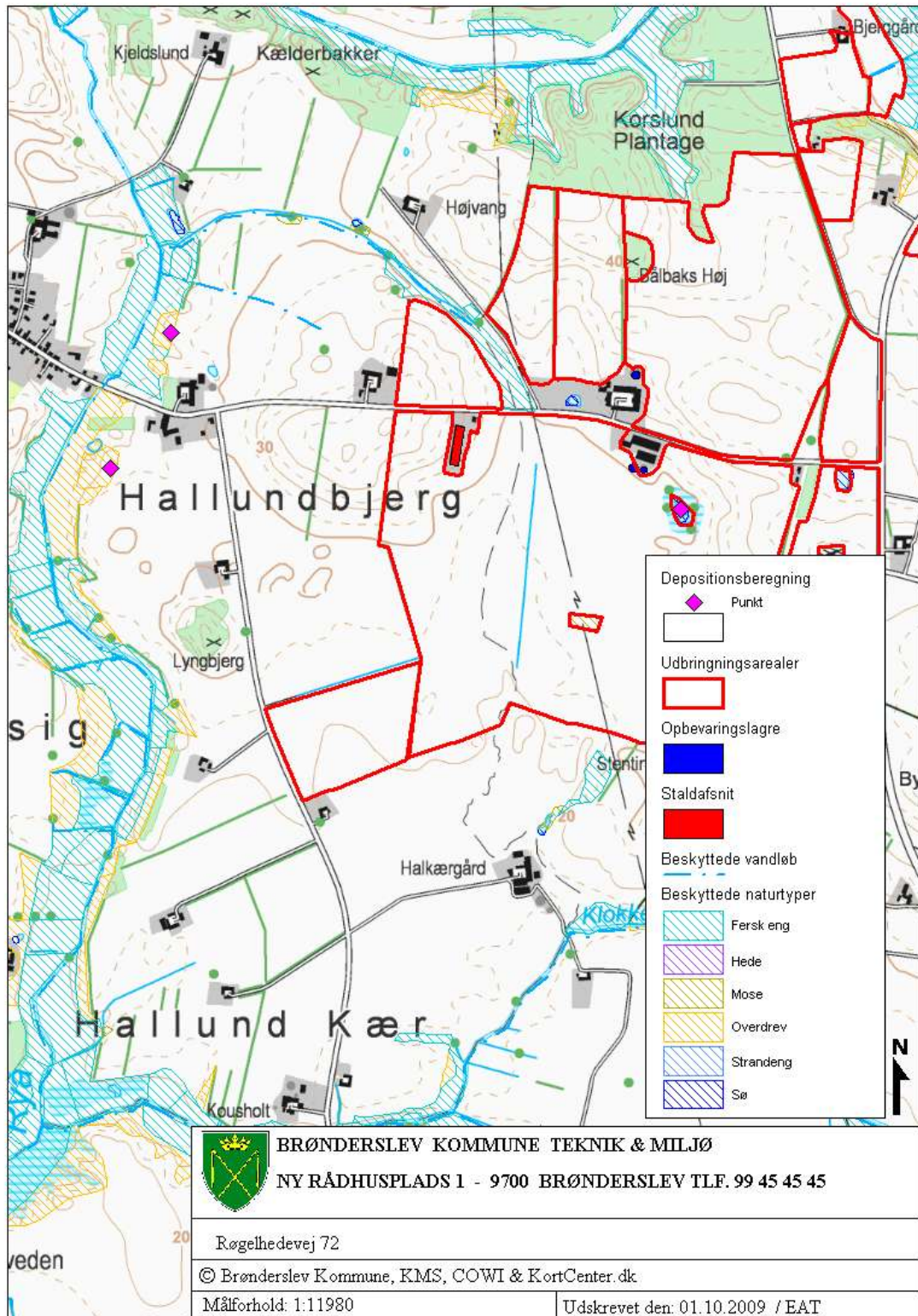
Samlet set vurderer Brønderslev Kommune, at husdyrbruget på nuværende tidspunkt og med de stillede vilkår opfylder kravet om anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

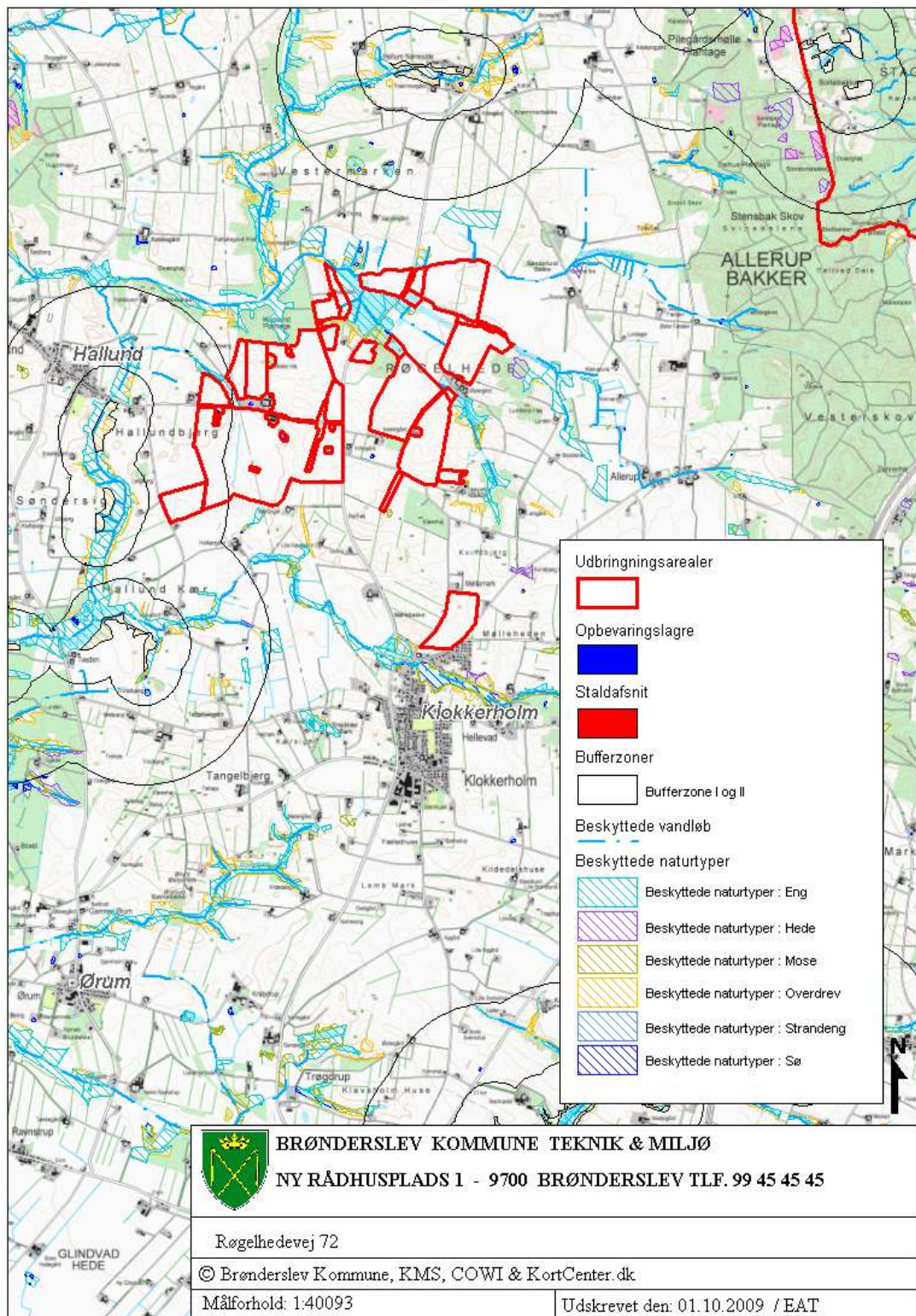

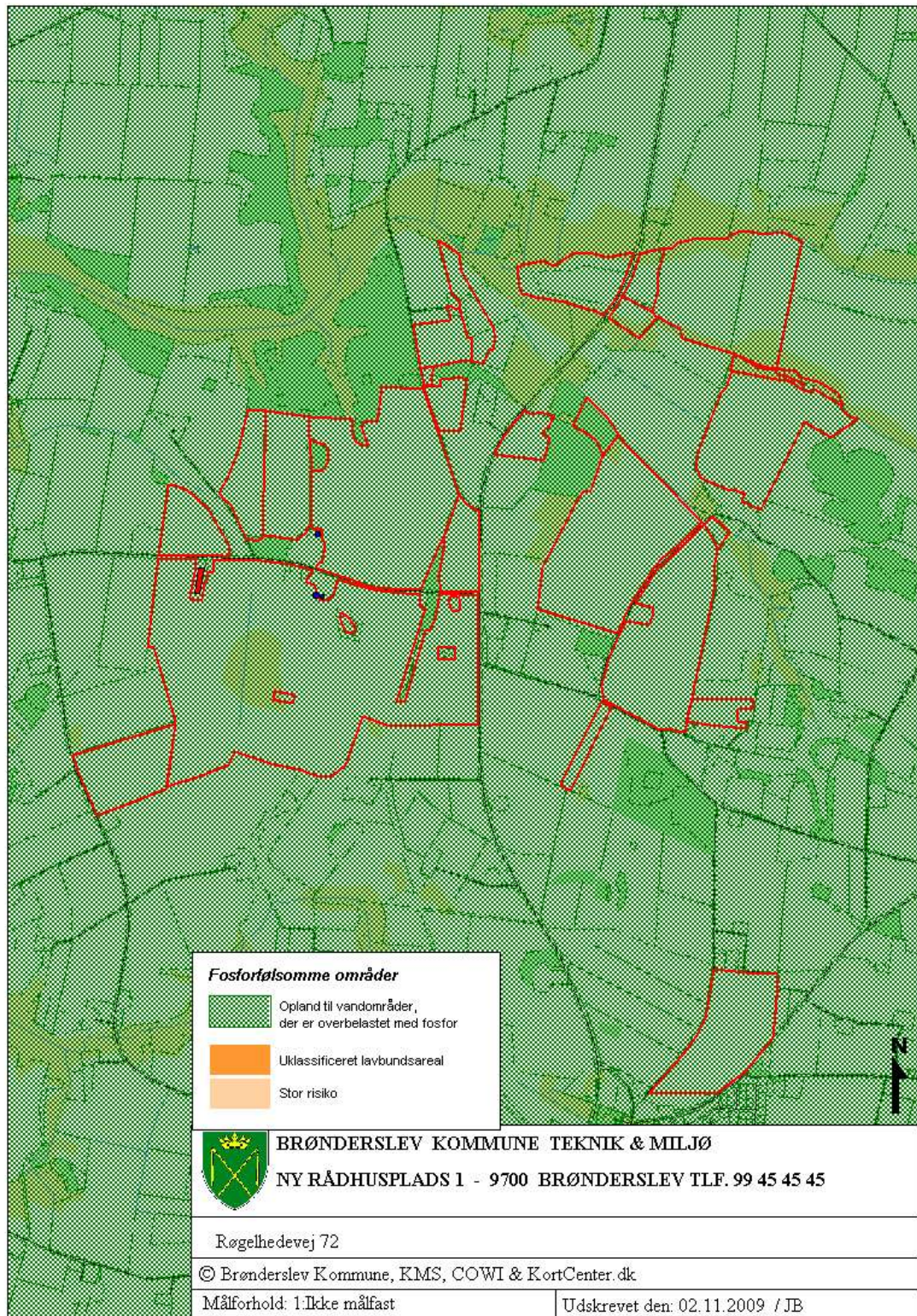

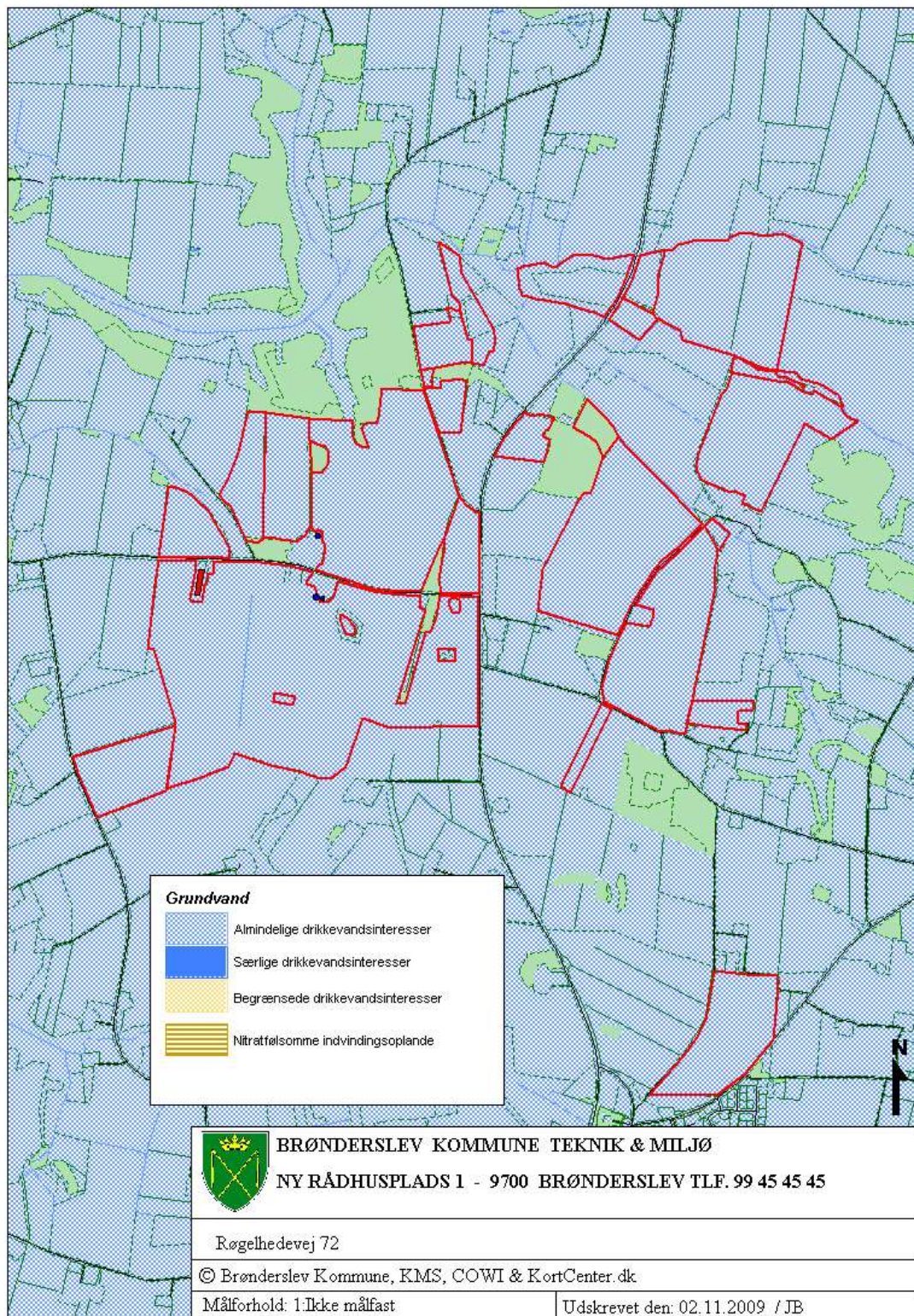
<p>Landbonord Planterådgivning Østvangsvej 1, 6700 Brande Tlf. 9824 2424, Fax 9824 2428</p>	 <p>LANDBONORD</p>
<p>Miljøundersøgelser - Reguleringvej 72 Flemming Kristensen Reguleringvej 97, 9700 Brande Tlf. 9828 4749, mobil 2120 7568</p>	<p>Tegn. nr. Bilag 2 Måb. 1:500 Dato 07.05.2008 Indt. e/jr</p>

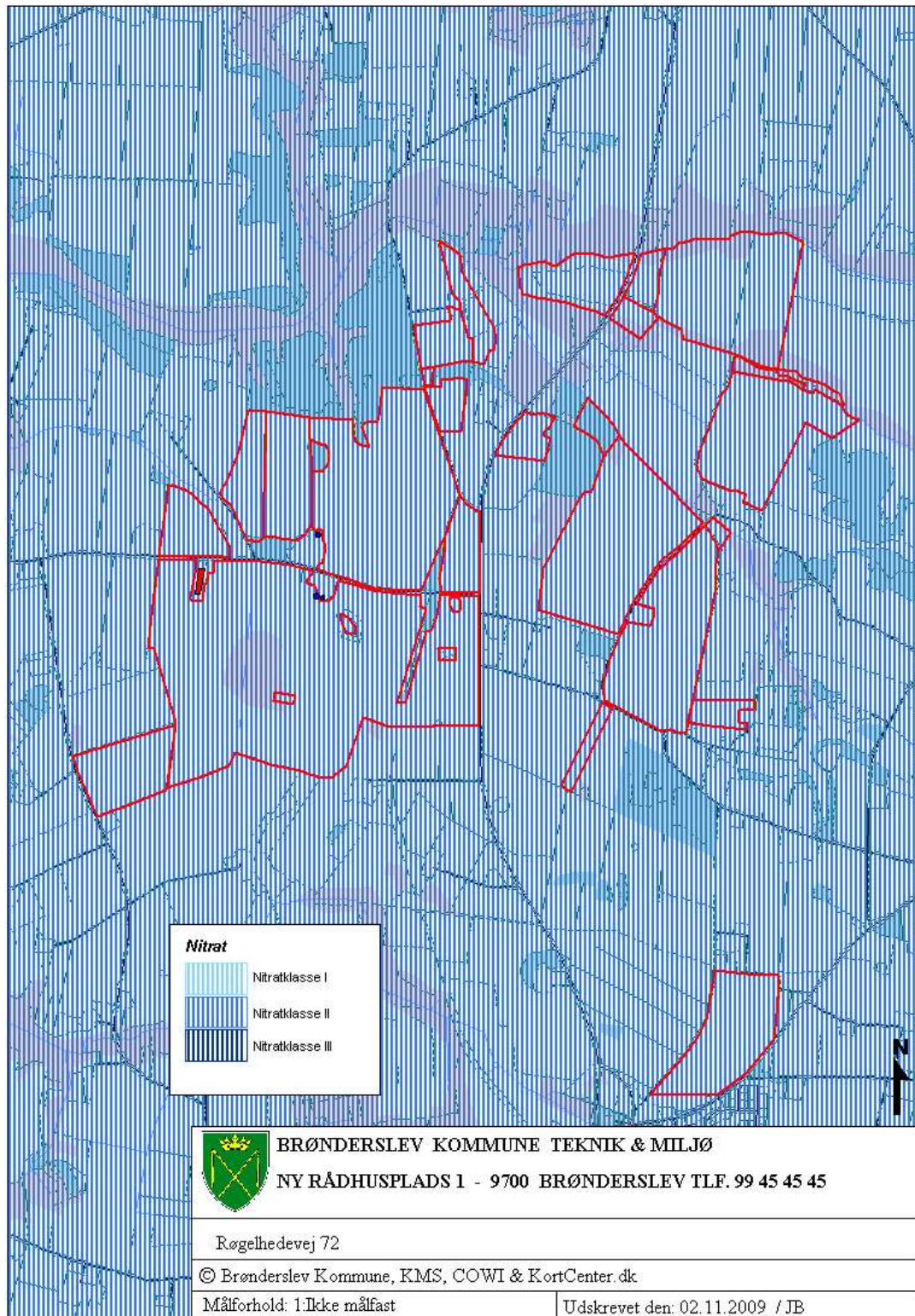

	BRØNDERSLEV KOMMUNE TEKNIK & MILJØ NY RÅDHUSPLADS 1 - 9700 BRØNDERSLEV TLF. 99 45 45 45	
	Røgelhedevej 72 © Brønderslev Kommune, KMS, COWI & KortCenter.dk	
Målforskel: 1:40093	Udsikret den: 01.10.2009 / EAT	

Beredskabsplan

For Sdr. Hallundbjerg, Røgelhedevej 72

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE	43
BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS	44
OVERLØB AF GYLLE – INSTRUKS	45
KEMIKALIE- OG OLIESPILD – INSTRUKS	46
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER	47

Udarbejdet af Elin Jensen, LandboNord, i samarbejde med Helle Thing og Søren Buus

Revideret:	Dato	Ansvarlig (underskrift)
2008		
2009		
2010		
2011		

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i _miljø- mappe på kontoret/røgelhedevej 97 og Steffenhøj 160.

Kopi af beredskabsplanen findes i beredskabsmappe mappe i forrum Røgelhedevej 72.

Kort materiale:

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn

Husk:

Ved store uheld ring altid 112, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl, ring 112.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står i forrum og har nr. 9884 2257.

Miljømyndighed kontaktes på telefon 9945 4545 dag

Falck kontaktes på telefon 7010 2030 dag eller nat

Brandvæsen kontaktes på telefon 112 dag og nat

Lægevagt kontaktes på telefon 7015 0300 dag eller nat

Dyrlæge Nordvet Svinerådgivning, Østervrå kontaktes på telefon 9895 1719 dag eller nat

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
Er der tilskadekomne - hvor mange –
Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren, Søren Buus Andersen på tlf. 26252368 eller
- Helle Thing på tlf 60940807

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
Hvor det brænder
Brandens omfang
Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Vandslandge
Pulverslukker
Rendegraver (Røgelhedevej 97)

OVERLØB AF GYLLE – INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112

oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, Søren Buus Andersen på tlf. 26252368 eller
- Helle Thing på tlf 60940807

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 9945 4545

Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til brønd med tilløb af overfladevand placeret nord for fortanken. Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle. Er gyllen løbet til dræn skal der laves en opdæmning af vandløbet med en bigballe.

Der er ikke risiko for forurening af dambrug. Gylletankene forefindes ikke på adressen.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Halm på Røgelhedevej 97
Rendegraver på Røgelhedevej 97

KEMIKALIE- OG OLIESPILD – INSTRUKS

Ved større overløb af, kemikalier og olie - RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb ,drikkevand

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, Søren Buus Andersen på tlf. 26252368 eller
- Helle Thing på tlf 60940807

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 9945 4545

Forsøg opdækning for at undgå, at det løber til drænbrønd (se vedlagte kort).

Opdækningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art. Er f.eks. olie løbet til dræn, kan man lave en opdækning af vandløbet med en bigballe.

Der er ikke risiko for forurening af dambrug.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

.....
.....

Opbevaring af kemikalier samt påfyldning af marksprøjte sker på anden ejendom.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbringe en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

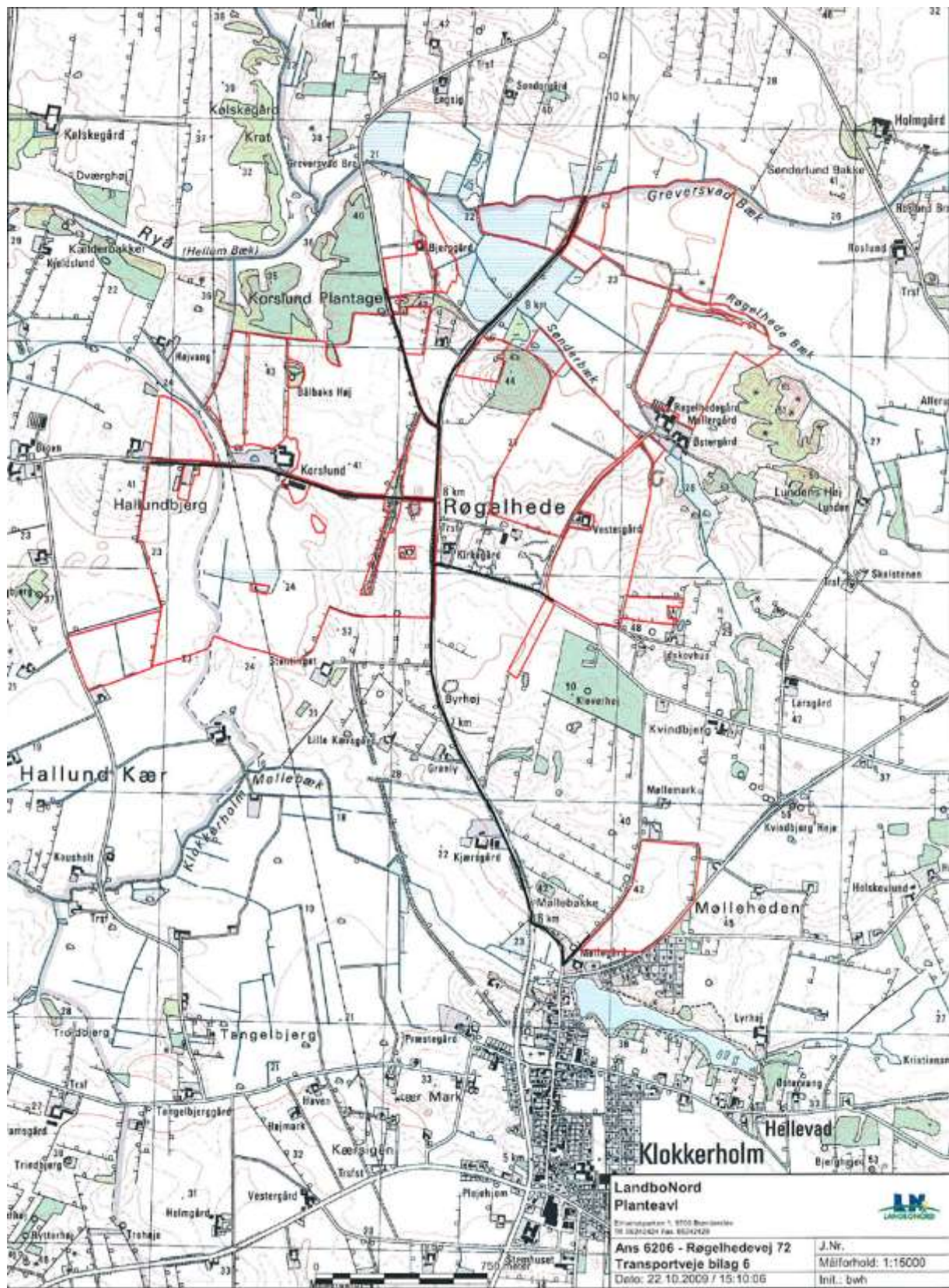
Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås.

Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Bilag 12

Bemærkninger fra Danmarks Sportsfiskerforbund

Brønderslev Kommune
Teknik og Miljø
Dronninglund

Vedrørende udkast til miljøgodkendelsen af Røgelhedevej 72 tillader Danmarks Sportsfiskerforbund sig at opfordre Brønderslev Kommune til at ændre formuleringerne omkring bræmmer. I udkastet henvises til de eksisterende regler om bræmmer, jf. vandløbslovens § 69, som retningsgivende for dyrkningsfrie zoner til vandløb. Da der er en ny bekendtgørelse under vejs, der implementerer regeringens grøn vækst aftale om udvidede bræmmer langs søer og vandløb, bør formuleringen om 2 meter bræmmer i udkastet ændres til en formulering, der sikrer, at de til enhver tid gældende regler om bræmmer, fastsat via lovgivning og/eller bekendtgørelser, skal respekteres.

Venlig hilsen

Jens K. Thygesen
Miljøkonsulent

Dansk Ornitologisk Forening Lokalafdeling Nordjylland

Brønderslev, den 23. marts 2010.

Brønderslev Kommune Ny Rådhusplads 1 9700 Brønderslev

Kommentarer til Brønderslev Kommunes udkast til § 12 Miljøgodkendelse af en udvidelse af svineproduktionen beliggende på adressen Røgelhedevej 72, 9700 Brønderslev.

Den 9. februar 2010 har vi pr. mail modtaget et udkast til § 12 Miljøgodkendelse til en udvidelse af svineproduktionen beliggende på Røgelhedevej 72, 9700 Brønderslev. Den ansøgte udvidelse skal ske fra 192,62 DE til 326,19 DE. DOF-Nordjylland har efterfølgende flere kommentarer til kommunens udkast til denne § 12-godkendelse.

Ifølge godkendelsesbekendtgørelsens § 7 skal kommunen "*sikre sig, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne*", *men det er ikke sket i tilstrækkeligt omfang.*

En karakteristisk vending er, at der ikke vil være tale om nogen *væsentlig* påvirkning af miljøet. Kommunen har undladt at tilstræbe den bedst mulige løsning for omgivelserne. En gennemførelse af produktionen vil have vidtrækkende konsekvenser for nabolaget.

Godkendelsesbekendtgørelsen angiver udtrykkelig i § 11, *at afgørelsen skal indeholde en begrundelse, altså omtale de individuelle forhold, som viser, at det er rigtigt at godkende netop denne produktion og produktionsmåde, men som nævnt mangler dette en del steder.* Alt for mange steder konstaterer kommunen, at der i den konkrete sag ikke er særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau.

Kritikpunkterne illustreres af følgende:

Den samlede emission af ammoniak vil blive på 4.714,09 kg N/år jf. side 6, og heraf vil mer-emissionen udgøre 1.125,34 kg N/år. Kravet om 15% reduktion af NH₃ tab fra stald og lager

nævnes som opfyldt vel vidende, at reduktionskravet i dag er yderligere skærpet. Kommunen holder sig absolut til et minimumskrav på 15% selvom der er tale om, at staldsystemerne ændres samtidig med, at der sker en produktionsforøgelse. Det konkluderes, *at den relative større forurening af de tilstødende naturarealer ikke vil have væsentlig betydning, idet der er foretaget besigtigelse af naturarealerne med henblik på at fastsætte tålegrænser. For læseren og for DOF ville det være oplysende at vide, hvordan man ved en besigtigelse kan fastsætte tålegrænser.*

Til trods for at udbringningsarealerne ligger i opland til Natura 2000-vandområder, der i forvejen er overbelastet med fosfor, så stilles der ikke vilkår om en fosforregulering på arealerne.

Beskrivelse og vurdering for vilkår på side 12, hvor kommunens vurdering, at der er miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner, burde være mere præcis.

Antal transporter jf. side 15 af smågrise kan være misvisende med ordet "salg" af. Det er vel "køb" eller "tilgang" af smågrise til ejendommen.

Det fremgår af side 17, 22, 27, 28 og 29 at der opføres en ny gyllebeholder, som etableres med fast overdækning, og endvidere, at de to eksisterende beholdere er med naturligt flydelag. *Det er også BAT, at gylletanke forsynes med fast overdækning. De to eksisterende gyllebeholdere skulle ved denne omlægning forsynes med fast overdækning eller teltoverdækning, hvilket i øvrigt vil blive et krav fremover.*

Side 19 giver en bred orientering om de omliggende naturområder, og det nævnes, at 4 af de i ansøgningen angivne udbringningsarealer er taget ud af ansøgningen, idet de er registreret som § 3 natur. Endvidere anfører kommunen, at den totale ammoniakdeposition fra anlægget er på hhv. 0,3 kg N/ha/år på to nærliggende overdrev og 1,2 kg N/ha/år på en nærliggende sø, som er beliggende ca. 90 m fra gylletankene. Alligevel finder kommunen ingen grund til, at der skal ansøres til reduktion af ammoniaktabet udover de 15%. Der vil ske en merbelastning af naturområderne, og det betyder en yderligere forurening i stedet for, at der blev foretaget en genopretning af såvel overdrev som den i forvejen lidende sø.

Tilsvarende konklusion drager kommunen også på næste side 20 vedr. habitatområdet ved Nymølle Bæk, Nejsum Hede og Hammer Bakker. Her vurderer kommunen igen, at ammoniakdepositionen fra anlægget ikke vil påvirke Natura 2000-området, og kommunens samlede vurdering er ligeledes meget cnkclt, at udvidelsen ikke *væsentligt* vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som udenfor Natura 2000-områder. Ej heller vil det efter kommunens vurdering betyde noget, at et § 7 område i en afstand af 760 fra bedriften får en merbelastning af ammoniakdepositionen på 0,1 kg N/ha/år.

Dette til trods for, at nævnte områder kræver særlig hensyntagen og omsorg, og som allerede i forvejen er belastet af luftbåren og anden forurening. Dette opfordrer til en meget god og grundig begrundelse, hvis der bliver tilladt yderligere forurening, hvor beskeden den end måtte være. Alligevel vurderer kommunen i bestræbelserne for at imødekomme ansøgeren, at der ikke bliver tale om væsentlige negative påvirkninger fra den meget større produktion. I betragtning af, at hele Danmark og selv Sverige er påvirket af luftbåren overgødsning fra det danske landbrug, må den større produktion og udledning nødvendigvis få betydning for det omgivende miljø og de beskyttede naturområder. *De afstande, der konsekvent accepteres som store nok til at hindre forurening, er ikke tilstrækkelige til beskyttelse af nævnte områder. Konsekvenserne ved en merbelastning med ammoniak vil give ringere livsbetingelser for plante-, dyre- og fugleliv.*

Side 23 omhandler nitrat, og indledningsvis nævnes, at ansøgerens ejendom ligger i oplandet til Ryå som afvander til Haldager Vejle i Limfjorden i et område, som er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, Natura 2000, herunder EF-Habitatområde nr. 15, EF-Fuglebeskyttelsesområde nr. 1 og Ramsarområde nr. 7. Områderne er udpeget for en række fuglearter samt andre arter af vildtlevende dyr, planter og naturtyper. Områderne skal overvåges og må ikke forringes.

Det er dog kommunens vurdering på side 23, at en forøget udledning af kvælstof i oplandet til Ryå vil kunne medføre en merbelastning af Natura 2000-området i Limfjorden.

Det anføres endvidere, at Ryå har et samlet opland på ca. 67.415 ha. De her ved denne ejendom tilhørende 286,64 ha udbringningsarealer udgør 0,42% af oplandet til Ryå, og derfor vurderer kommunen, at projektet alene på den baggrund ikke kan påvirke Natura 2000-området **væsentligt**. DOF kan ikke acceptere den udlægning, idet Limfjorden er et vandområde af stor betydning som EF-Fuglebeskyttelsesområde for rastende andefugle, ynglende terner og vadefugle:

EF-Fuglebeskyttelsesområde nr. 1

Alt andet lige vil Limfjorden blive belastet med yderligere forurening, der vil medføre en stærk belastning af miljøet i området. Forureningen vil have væsentlig negativ påvirkning af habitatområdet, herunder Haldager Vejle, Nibe/Gjøl Bredning og Langerak. Et af de markante problemer for området er fortsat den udeblivende reetablering af udbredelsen af ålegræs, som er mange fuglearters fødegrundlag.

Fuglearter, som udgør udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområdet er:

Ynglefugle: Dværgterne, Havterne, Splitterne, Fjordterne, Brushane, Almindelig Ryle, Klyde og Skestork. Rastende: Toppet Skallesluger, Lysbuget Knortegås, Kortnæbbet Gås, Grågås, Pibeand, Krikand, Blishøne, Sangsvane, Pibesvane, Knopsvane, Hvinand og Taffeland.

Flere af de arter, der udgør udpegningsgrundlaget, er afhængig af, at naturtypen har god tilstand. Er tilstanden ikke god, kan det betyde ændringer i fiskebestanden mm., der udgør fødegrundlaget for de i området tilstedeværende ternearter: Hav-, Fjord-, Split- og Dværgterne. For Havternen er fald i fiskebestanden i basisanalysen nævnt som sandsynlig forklaring på tilbagegangen.

Toppet Skallesluger fouragerer tilsvarende områdets fiskebestand, og er dermed sandsynligvis influeret af fiskebestandens tilbagegang.

Andre fuglearter, der udgør udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområdet, er afhængige af ålegræsset/undervandsplanter direkte som fødekilde, herunder Lysbuget Knortegås, Pibeand, Blishøne, Sangsvane, Pibesvane, Knopsvane.

De fuglearter, der primært lever af muslinger, snegle og krebsdyr (Taffeland og Hvinand) vil blive påvirket, hvis vandplanterne o.l. dør i forbindelse med iltsvind.

Derfor finder DOF det ganske uacceptabelt, at der tilføres yderligere kvælstof og fosfor til Limfjorden i det hele taget, idet en overskridelse af de kritiske tåleværdier vil medføre væsentlig negativ påvirkning af habitatområdet med fuglenes levesteder og fuglenes muligheder for fouragering

Med hensyn til fosfor som anført på side 24 så ligger alle udbringningsarealer i opland til Natura 2000 områder, der i forvejen er belastet med fosfor. En del af markerne er lavbundsarealer, som ikke er omfattet af okkerklasse I, og de er alle dræned, og derved er der krav til fosfor for disse. I ansøgningen fremgår, at P-overskuddet er overholdt. Beregningen bygger på, at fosforoverskuddet beregnes ud fra det aktuelle standardsædskifte, og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden organisk gødning. Det er en meget elastisk

fremstilling af forhold vedr. fosfor, og det er nærmere en trossag, at beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor er overholdt. *Kommunen anfører alligevel, at ansøgningen fra ejeren siger, at P-overskuddet er overholdt, hvorfor der ikke skal stilles skærpede krav til fosfor til trods for, at udbringingsarealerne ligger i følsomme områder ved Ryå og ved vandløb med afvanding til Ryå.*

Overfladevand - vandløb er på side 25 konkluderet med, at projektet herunder udspredning af husdyrgødning i det omfang, der ansøges om og efter gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i de aktuelle vandløb. På det grundlag vurderes det, at ændringen ikke vil være i modstrid med vandløbsmålsætningerne.

En del af ejendommens jorder ligger ved eller i nærheden af flere forskellige vandløb tilhørende vandløbssystemet Ryå og *hertil nævner kommunen, der ikke er risiko for forurening flora og fauna i vandløbene*, såfremt der opretholdes en dyrkningsfri bræmme på 2 meter jf. vandløbsloven. Den lov har været gældende siden 1992, og burde ikke stå som vilkår. Det er alment kendt, at bræmmerne for at have den ønskede virkning skal være bredere, og med igangsætning af de for nylig offentliggjorte **Vand- & Naturplaner skal der stilles krav om bræmmer på 10 meter.**

Desuagtet, at de statslige Vand- & naturplaner med målsætninger, jf. Miljømålsloven, og som skal danne grundlag for den fremtidige forvaltning af vore vandløb og natur, endnu ikke er igangsat, så skulle dette krav på 10 meter dog allerede nu gælde for de vandløb med afvanding til Ryå, der har Limfjorden som sin endelige recipient. Limfjorden er i forvejen stærkt påvirket af til ledninger af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) og miljøfremmede stoffer, hvor hovedparten af næringsstofferne fra oplandet kommer fra kilder som landbruget. Se [www.limfjordsrådet](http://www.limfjordsrådet.dk), herunder *rådets bemærkninger og forslag til vandplan for Limfjorden.*

Med henvisning til Vand- og naturplanerne, herunder Limfjorden, som er offentlig tilgængelig den 14. januar, er angivet mål for reduktion af næringsstoffer. Kvælstofforureningen skal reduceres med 5.944 tons, svarende til en reduktion på ca. 46 procent i forhold til i dag, og 56 tons fosfor. Den enorme reduktion af kvælstof (tallet på 46 procent viser, hvor galt det står med Limfjorden) sker primært af hensyn til Limfjorden, mens reduktionen af fosfor primært skal ske af hensyn til de 156 søer i området. Vandplanen (for Limfjorden) dækker ca. 7.600 km² og berører 18 kommuner, herunder Brønderslev Kommune. Omkostningerne beløber sig til ca. 179 mio. kr. pr. år i årene 2010 – 2015. For at undgå yderligere fremtidige omkostninger for samfundet for at rense op efter forurening til vore vandløb og natur, vil det være uforvarsligt at tillade yderligere forurening, som denne miljøgodkendelse vil afstedkomme. Ydermere kan samfundet komme i den situation, at skulle betale erstatninger til landmænd, som får deres godkendelser inddraget på grund af de strammere krav i Vand- & naturplanerne.

Fravalg af BAT på side 28:

- Der etableres ikke kemisk eller biologisk luftrensning i staldanlægget
- Der etableres ikke gylleforsuring

*Kommunen accepterer her ansøgerens fravalg af teknologier, der er fastslået som BAT. Resultatet er fortsat produktion i et allerede forældet anlæg med større ammoniakfordampning til omgivelserne end nødvendigt. Det fremgår af Miljøklagenævnets afgørelser, at kravet om BAT gælder for både eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af en ændring eller udvidelse. **Kommunen har ikke sikret sig en begrænsning af forureningen.***

Overløb af gylle – instruks (side 44). *De anførte handlinger er for løst formuleret, idet der står:*

- Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til søen syd for beholderen. Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle
- Er gyllen løbet til dræn, skal der laves en opdæmning af vandløbet med en bigballe
- Der er ingen risiko for forurening af dambrug

Der burde være helt klare vilkår om, at der opføres en sikkerhedsvold omkring gyllebeholderne.

Kemikalie- og oliespild – instruks (side 45). *De anførte handlinger er for løst formuleret, idet der står:*

- Forsøg opdæmning for at undgå, at det?? løber til drænbrønd
- Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol., afhængig af mængden og art
Er f. eks. olie løbet til dræn kan man lave en opdæmning af vandløbet med en bigballe.
- Der er ingen risiko for forurening af dambrug

Der burde være helt klare vilkår om, at der opføres en cementeret sikringsvold e.l. ved plads for kemikalie- og olie.

* * *

Den stadig stigende forurening af vor natur har store konsekvenser for fuglenes levevilkår. Oversigt, der omfatter flere fuglearter, udarbejdet af Danmarks Miljøundersøgelser viser, at knap hver tredje fuglearter, som er med i undersøgelsen, er i fare. Fjernelse af levende hegn, stengærder, grøfter og jordvolde har forringet **fuglenes levesteder**, og samtidigt fjernes også den flora og fauna, som udgør vigtige elementer i naturens kredsløb. Unødigt ammoniaktab især fra landbruget, for meget nitrat og for meget fosfor, og et urimeligt overforbrug af sprøjtegifte vil forurene vores drikkevand med lukning af flere vandboringer til følge, og er samtidigt yderst skadevoldende for flora og fauna. Følgerne er døde planter, insekter, orme og larver i det åbne land, i åer og vandløb, søer og moser. Ved kyster og fjorde vil en øget forurening med næringsstoffer betyde døde krebsdyr, muslinger, orme og snegle. Det vigtige ålegræs for fuglene og planter vil forsvinde, og fiskebestanden, der er føde for mange fugle, vil dø ved vedvarende iltsvind. Det betyder ganske enkelt, at **fødegrundluget for vore fugle** forsvinder i takt med den øgede forurening.

Det er derfor DOF's opfattelse, at Kommunen **ikke som sket kan nøjes med konsekvent at holde sig til den danske lovgivnings minimumskrav**. Der er efterhånden kommet større opmærksomhed på, **at det danske regelsæt ikke lever op til EU's krav**, og de muligheder, som de danske regler dog trods alt åbner op for, bør derfor bruges meget mere effektivt, når **Kommunen til gavn for alle borgere skal sikre et godt miljø**.

Med venlig hilsen

DOF Nordjylland

v/Vagn Gjerløv
Skovtoften 38, 9700 Brønderslev